

Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Nekatere nepravilnosti v privatni obrti

Ker se nihče ni načrtno ukvarjal z razvojem obrti, je prišlo do različnih nepravilnosti — Naloga vseh organov in delovnih organizacij v občini je, da se sedanje napake odpravijo

Nekatere zakonske sprostitev na področju obrti pri nas so omogočile, da se je v zadnjem času zelo razširila storitvena in proizvodna obrt. Vendar pa razvoj do sedaj ni bil povsod enak. Najbolj se je v kranjski občini razvila proizvodna obrt, manj pa storitvena. S hitrim razvojem obrti pa so se v zadnjem času povečali tudi osebni dohodki nekaterih privatnih obrtnikov, hkrati pa seveda tudi davki.

Ceprav se je privatna obrt, kot smo omenili, razvila predvsem zaradi nekaterih zakonskih sprostitev, pa so osebni dohodki nekaterih obrtnikov v zadnjem času neupravičeno visoki. Nekateri obrtniki so namreč obogateli zaradi neupoštevanja zakonskih predpisov. Ugoden položaj nekaterih obrtnikov kaže vse več neprijetnih posledic in težav tudi v družbeni organizaciji v kranjski občini te nepravilnosti več ali manj poznajo, so bili do sedaj pre malo občutljivi za reševanje le-teh. Skratka, ker se nihče ni načrtno ukvarjal z razvojem obrti je prišlo do raznih nepravilnosti.

Resneje se je tega vprašanja v kranjski občini lotil le občinski odbor sindikata de-

lavcev storitvenih dejavnosti, ki je napravil analizo v privatnem sektorju obrti. O zbranem gradivu pa je potem razpravljalo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta.

Zbrani podatki so pokazali, da nekateri privatniki v kranjski občini zaposljujo več delavcev, kot to dovolju-

je zakon. Tako v popoldanskem času zaposljujejo delavce, ki so v rednem delovnem razmerju drugod. Razen tega za zaposlene prijavljajo tudi manjši osebni dohodek. Ker za privatno obrt niso tako strogi pogoji o varstvu pri delu, prav tako obrtniki ni-

(Nadalj. na 2. str.)

Ocena za varnost prometa: slabo

Varnost prometa na naših cestah postaja iz leta v leto kritičnejši problem. Ne bomo tokrat pisali o subjektivnih vzrokih za varnost na cestah (vinjeni šoferji, prehitra vožnja, nepravidno prehitevanje itd.), ampak o tako imenovanih objektivnih vzrokih.

Predvsem prihaja na dan ugotovitev, da se cestne površine v zadnjih letih niso povečale, da pa je izredno hitro naraščalo število vozil na naših cestah. V zadnjih petih letih se je v Sloveniji gosta prometa povečala za 92 %, registriranih osebnih avtomobilov je za 137 % več, tujih motornih vozil je prišlo v našo republiko lani kar za 860 odst. več kot pred petimi leti. V primerjavi s takim porastom gostote prometa pa znatno zaostaja modernizacija cest, da ne govorimo o novih cestah. Prepočasno izgrajevanje cestnega omrežja

za izredno hitro naraščajočo gostoto prometa povzroča zlasti v turistični sezoni in dnevnih prometnih koničah večje zastoje na cestah in zmanjšuje varnost prometa. Republiški sekretariat za notranje zadeve, ki je pripravil analizo o prometni varnosti v naši republiki, zato meni, da organi za notranje zadeve, katerim je poverjena varnost prometa, le deloma rešujejo ta problem, zadovoljivejša rešitev pa je odvisna v precejšnji meri od modernizacije cestnega omrežja. Na cestah bi bilo potrebno hitreje opravljati tako imenovane črne točke, razen tega pa bi morali ceste bolje opremiti z opozorilnimi znaki, uporabnike cest pa tudi bolje obveščati o stanju na cestah (sneg, poledice, posledice poplav itd.).

Zapisali smo že, da se je izredno povečalo število tujih motornih vozil, ki pridejo k nam. Pri tem je treba ugotoviti, da vzporedno s tem ne gre dovolj hitro rekonstrukcija in modernizacija mejnih prehodov, to pa onemogoča hitrejše opravljanje operativnih nalog, zmanjšuje zmogljivost oz. prepustnost teh prehodov. Zato včasih v glavni turistični sezoni stoe vrste avtomobilov na mejnih prehodih. Državno mejo v vsej Jugoslaviji je prešlo v preteklem letu npr. več kot 65 milijonov potnikov (v obe smeri), od tega na območju Slovenije 59 milijonov ali približno 90 odstotkov. Do konca septembra letos pa so v Sloveniji zabeležili že več kot 60 milijonov prehodov meje. Tako hitro povečanje števila prehodov nujno zahteva tudi modernizacijo mejnih prehodov vseh kategorij.

- a

Privatniki

in turizem

Te dni so po vseh gorenjskih občinah sestanki zasebnih gostilničarjev. Priteja jih odbor za turizem in gostinstvo Gospodarske zbornice SRS. Do teh sestankov ni prišlo slučajno, kajti privatna pobuda igra vse večjo vlogo v razvoju turizma.

Lastna gostilna pomeni danes izvor dobrega in hitrega zasluga. Prav zaradi tega je bilo v državi lani odprtih kar 2400 privatnih gostiln. V največ primerih privatne gostilne ustrezajo le osnovnim higieniskim in tehničnim določilom. Vzrok za to je predvsem v tem, ker precej gostilničarjev začne s takšnim delom le zaradi tega, da bi hitro zasluzili. Pri tem pa zanemarjajo urejenost svojih prostorov.

Privatnim gotsilničarjem bi delali krvico, če bi trdili, da so za takšno stanje krivi izključno sami. Nezaupanje v privatne gostilničarje v minulih letih je dobilo danes svoj izraz. Mnogo je takšnih, ki

začno s svojim delom v preprčanju, da jim bo njihovo po budo prej ali slej nekdo onemogočil. Če imamo pred očmi to, je razumljivo, zakaj privatniki ne vlagajo več v svoje prostore.

V zadnjih dneh je na Gorenjskem govor o pobudi privatnikov tudi na drugih turističnih področjih. Predvsem se tu misli na lastnike privatnih turističnih sob. Občini Radovljica in Kranj sta na primer že predvideli, da naj bi v bodoče na turističnih področjih gradili takšne hiše, ki bi lahko zadovoljile turistične uslove.

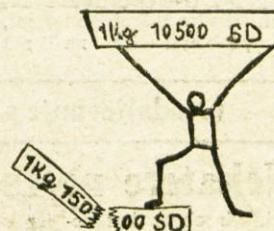
Gleda tega imamo na Bledu že zanimive izide. Lastniki privatnih turističnih sob oddajajo tudi več kot 20 ležišč, poleg tega pa dajo svojim gostom še hrano. Seveda se ob tem kažejo tudi nekatere pomajkljivosti, vendar je razveljivo predvsem to, da je privatna pobuda sprožena, kajti od nje lahko pričakujemo še veliko korist pri razvoju turizma.

P. Colnar

NIŽJE CENE VOLNI!

Obveščamo potrošnike, da lahko kupijo v 24 različnih barvah uvoženo volno, za ročno in strojno pletenje po znatno nižjih cenah v prodajalni BLAGOVNICA KRAJN

Kvalitet in poceni nakup v vseh prodajalnah

Veletrgovskega podjetja KOKRA — KRAJN

Kranjske osnovne šole so septembra pričele z rednim poukom plavanja v zimskem bazenu. Peti in šesti razredi osnovnih šol France Prešeren, Simon Jenko, Lucijan Seljak in Stane Žagar imajo enkrat tedensko obvezno plavanje. Ostale oddaljeneje šole v občini so sklenile, da bodo izkoristile športne dneve za obisk zimskega bazena, oziroma za plavanje. — Foto: F. Perdan

Obiski v krajevnih organizacijah SZDL

Člani izvršnega odbora občinske konference SZDL v Kranju so se na zadnji seji dogovorili, da bodo v tem mesecu skupaj s člani nadzornega odbora občinske konference obiskali vse krajevne organizacije socialistične zvezve v kranjski občini. Takšen sklep je bil sprejet tudi v programu občinske konference SZDL, prav tako pa so se o tem pogovarjali na posvetovanju s predstavniki krajevnih organizacij.

Za obiske v krajevnih organizacijah socialistične zvezze so se dogovorili, da se seznamijo z dosedanjim delom socialistične zvezve in drugih organizacij na terenu, z morebitnimi kadrovskimi in drugimi problemi ter na

osnovi zbranih podatkov dogovorio za nadaljnje delo.

Na teh obiskih (v nekaterih krajevnih organizacijah so že bili), kjer sodelujejo tudi predstavniki drugih krajevnih organizacij (ZK, ZMS itd.) se med drugim pogovarjajo o problemih, ki so bili obravnavani na letnih konferencah krajevnih organizacij SZDL, o delu krajevne samouprave, družbenih centrov, klubov, o sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami in družtvu itd. Prav tako pa je predvideno, da bodo v tistih krajevnih organizacijah, ki jih do sedaj še niso obiskali, razpravljaljati tudi o akciji Leto krajevnih skupnosti, o vprašanjih zaposlovanja, zaposlenosti in kadrov-

ske politike, o organizaciji zdravstvene službe, zdravstvenem zavarovanju kmetov, o raznih oblikah obveščanja občanov, kulturnem življenu, otroškem varstvu itd.

Na seji izvršnega odbora občinske konference so se dogovorili, da bodo vse krajevne organizacije v občini obiskali do 25. novembra. Potem bodo pregledali in zbrali vse probleme in predlogi in o njih decembra razpravljaljali na seji občinske konference socialistične zvezze. Ker se bodo člani izvršili nadzornega odbora v krajevnih organizacijah, ki jih do sedaj še niso obiskali, razpravljaljati tudi o akciji Leto krajevnih skupnosti, o vprašanjih zaposlovanja, zaposlenosti in orga-

nizaciji.

BOHINJSKA BISTRICA — V nekaj letih se je poleg železniške postaje v Bohinjski Bistrici razvil velik lesnoindustrijski obrat Tomaž Godec, kjer predelajo za industrijo skoraj ves les iz bohinjskega kota. Doslej so les prevažali z vagončki. Pred kratkim so se odločili preurediti del skladničnega prostora ter bodo tu za prevoz in prekladanje lesa uporabljali bočne viličarje. Po preuredbi skladniča bo delo povsem mechanizirano.

JESENICE — V jeseniški železarni so sklenili zmanjšati število delovnih mest, da bi se tako pocenili proizvodni stroški. S tem se ukvarja posebna komisija, ki so jo imenovali organi upravljanja. Strokovnjaki jeklarne in drugih služb si prizadevajo izboljšati tudi tehničski proces v martinarni, tako da bi dosegli enako proizvodnjo jekla z obratovanjem samo štirih siemens martinovih peči namesto s šestimi ali celo sedmimi.

JESENICE — Trgovsko podjetje Gorenjka na Jesenicah je obnovilo in povečalo svoje gostinske prostore. Preuredili so pet sob za goste, v soboto, 11. novembra, pa so v spodnjih prostorih odprli nove gostinske prostore. Namestili so tudi nove ogrevalne naprave ter v kuhinji postavili nov štedilnik.

BOHINJSKA BISTRICA — Prebivalci Bohinjske Bistrice pogrešajo kulturnih prireditiv in zabave sploh. Razmeroma velik kraj ima le en hotel, bife ter kino dvorano. Od časa do časa gostuje tu dramska skupina največkrat s Hrušice pri Jesenicah. Šolska mladina ob vseh spominskih dnevih ter državnih praznikih organizira proslave, medtem ko kulturno društvo glede tega ni tako prizadetno. Bistričani si žele, da bi se delo kulturnoprosvetnega društva poživilo, pa tudi od vodstva restavracije Črna prst pričakujejo, da bi ob sobotah in nedeljah organizirali pleš.

KRANJ — Letošnji največji uspeh naših alpinistov je bila odprava v gorovje Pamirja v Sovjetski zvezzi. Med alpinisti, ki so ponesli jugoslovansko zastavo na Pik Lenin, je bilo največ Slovencev, med njimi tudi nekaj Gorenjcov. Zato se je planinsko društvo Kranj odločilo, da jih povabi v petek ob 19. uri na Smarjetno goro na družabni večer. S tem planinskim večerom bo planinsko društvo Kranj začelo z rednim prirejanjem družabnih večerov na Smarjetni v letnem zimskem sezonu, in sicer vsak tretji petek ob isti uri. Lani so bili ti večeri vsak tretji četrtek. Pokazalo se je, da je takša oblika družabnega življenja privlačna ne samo za ožji krog članov PD, ampak tudi za vse ljubitelje gora in prirode sploh.

KRANJ — Zveza društev prijateljev mladine občine Kranj je v soboto, 11. novembra, organizirala za družbene delavce, ki se ukvarjajo z organizacijo pionirske dejavnosti, obisk v Krško. Ob tej priložnosti so gostovali v Krškem tudi člani učiteljskega pevskega zbora Stane Žagar. Gostitelji iz Krškega so Kranjčane sprejeli v zgodovinski Kostanjevici ter jim razkazali tamkajšnje kulturne in zgodovinske zanimivosti. Izmenjali so izkušnje o delu s pionirji in mladino sploh. V bližnji prihodnosti jim bodo Krčani vrnili obisk in s tem utrdili sodelovanje in izmenjavo stališč pri delu z mladino.

KRANJSKA GORA — Turistični vrvež v gornjesavski dolini je v jesenskih mesecih zamrl. Obdobje mrtve sezone so hoteli izkoristili za manjša popravila, tako da bo vse pripravljeno že za praznik republike. V Kranjski gori je vedno dovolj tujcev iz Avstrije in Italije, ki v glavnem nakupujejo v mesnicih in delikatesah. V obeh jeseniških hotelih prenoči zdaj zelo malo gostov. Večinoma so to poslovni ljudje, ki pridejo po opravkih v železarno ali prebivalci gornjesavske doline in bohinjskega kota, ki zaradi prometnih zvez ne morejo naprej. Nekaj je tudi potnikov za Nemčijo, ki zaradi neurejenih listin ali česa drugega ne morejo preko meje. Pred kratkim je moralna neka družina iz Grčije ves teden ostati v hotelu na Jesenicah, ker jih je na potovanju za Nemčijo prehitelo rojstvo držinskega člana.

JESENICE — Zadnji čas je tovorni promet na železniški progji Jesenice—Nova Gorica živahnejši. Do pred kratkim sta vozila po tej progji le po dva para tovornih vlakov na dan, pa še to ni bilo redno. Prihodnji teden pričakujejo, da se bo tovorni promet na jeseniški železniški postaji povečal, saj bo sem prispev tovor brazilske rude za Linz ter železna ruda za železarno Jesenice.

RATEČE — Ob zadnjih pogovorih s predstavniki občinskega odbora SZDL so prebivalci zadnje gorenjesavske vasice povedali, kaj so trenutno njihovi največji problemi. — Treba bi bilo urediti oskrbo s pitno vodo, dalje urediti televizijski pretvornik, poskrbeti za čiščenje snega z ulic pozimi itd. Ratečani se zavzemajo tudi za razvijanje dobrih sosedskih odnosov z Italijo in Avstrijo, saj ima veliko Ratečanov svoja polja na stran meje. Posebno se zavzemajo za krepitev stikov s Slovenskimi venci iz Kanalske doline.

V nekaj stavkih

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nekatere nepravilnosti . . .

majo takšnih obvez kot srodnna družbena obrtna podjetja, so lahko v primerjavi z njimi konkurenčni. Precej pa je v kranjski občini tudi ljudi, ki nimajo dovoljenja za opravljanje storitvene in proizvodne obrti in zato ne plačujejo sploh nobenih prispevkov. To je le nekaj najbolj značilnih nepravilnosti v privatni obrti, ki jih je sindikat storitvenih dejavnosti ugotovil z analizo. Zato je odbor že v analizi predlagal več ukrepov, o njih pa je potem razpravljalo in jih sprejelo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta.

Tako predlagajo boljši pregled in nadzor, da bi privatni obrtniki zaposlovali res le toliko ljudi, kot dovoljuje zakon. Za zaposlene naj privatni obrtniki zagotovijo enake delovne pogoje (varnost pri delu) kot je to določeno za obrtna podjetja. Predlagajo tudi, naj tisti, ki jim je obrt

postranska dejavnost, opravlja isto delo, za katero imajo dovoljenje. Delovnim organizacijam pa predlagajo, naj preučijo, koliko dopolnilno (popoldansko) delo ovira njihove delavce pri opravljanju rednega dela v delovni organizaciji.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Kranju še posebej predlagala občinski skupščini, naj ustrežno usposobi inšpekcijsko službo za omejevanje »šušmarstva«. Delovne organizacije, ki so trenutno precej prizadete zaradi nepravilnosti in nezakonitih pojavov v privatni obrti, pa naj posamezne kršilce prijavijo pristojnim organom.

Zaključek je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta poslalo svetu za gospodarstvo pri občinski skupščini, delavskim svetom v delovnih organizacijah in sindikalnim podružnicam v občini.

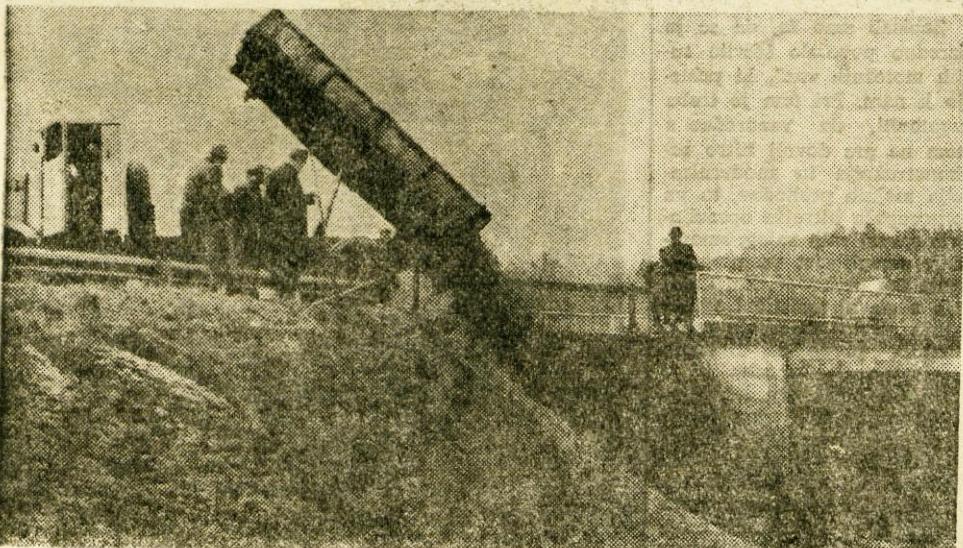
A. Žalar

Na zadnji seji sveta krajevne skupnosti Žirovnica so razpravljali med drugim tudi o volitvah za polovico članov sveta, ki jim letos preteče mandatna doba. Znano je, da se tudi člani sveta krajevne skupnosti menjajo po štirih letih mandatne dobe, in to tako, da se vsake dve leti menita polovica članov sveta.

Na seji so sklenili, da bodo zbori občanov od 2. do 16. decembra letos, in sicer vas Rodine in Smokuč skupaj, prav tako Breznica in Vrba, Selo in Zabreznica ter Žirovnica, Moste in Breg skupaj. Vsaka prej našteta vas bo decembra izvolila po enega novega člana sveta krajevne skupnosti, razen Žirovnice, kjer bodo izvolili dva nova člana sveta.

Krajevni odbor socialistične zvezze že pripravlja predlog kandidatov za nove člane sveta krajevne skupnosti.

J. V.

Ko smo v četrtek obiskali Bistriški most na gorenjski cesti, ki ga je voda pri zadnjem neurju spodjedla, smo lahko opazili delavce Cestnega podjetja iz Kranja, ki so s kamioni dovajali pesek in debelo kamenje ter tako utrjevali nasip pri mostu. Po besedah predstavnika cestnega podjetja bodo z zasipavanjem rečnega brega končali še ta teden, prihodnji teden pa bodo mostni nosilec popravili s cementnimi injekcijami. Če bo vse po sreči, bo gorenjska cesta konec prihodnjega tedna spet sposobna za premet. — Foto: F. Perdan

Pogovor republiških poslancev o stanovanjski politiki na Jesenicah

Posebnost jeseniške stanovanjske problematike

Skupina poslancev odbora za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve republiškega zbora skupštine SR Slovenije in predstavnikov republiškega sekretariata za urbanizem se je v petek, 10. novembra, na Jesenicah sestala s predstavniki občinske skupštine, stanovanjskega podjetja in banke. Jeseniški sestanek je, kot že podobni sestanki v Kopru, Mariboru in Novem mestu, obravnaval razmere v stanovanjskem gospodarstvu in stanovanjski gradnji.

Jesenjska stanovanjska problematika se v mnogočem razlikuje od stanovanjske politike ostalih slovenskih mest. Laho trdimo, da ima jesenjsko stanovanjsko gospodarstvo neko posebnost, specifičnost, predvsem zaradi samega obstoja Železarne kot najmočnejše gospodarske organizacije na Jesenicah, od katere je v marsičem odvisna tudi občinska politika. Se posebno velja to za stanovanjsko problematiko, saj imajo samo letos v Železarni preko 700 prošenj za stanovanja, medtem ko je teh prošenj pri občini in ostalih delovnih organizacijah skupaj le okoli 220. Zato tudi ni čudno, če je gradnja stanovanj na Jesenicah v veliki meri odvisna od ekonomskega položaja Železarne. Kot pa vemo, ta letos ne stoji najbolje in zato ni moč dobiti denarja iz sklada skupne porabe za stanovanjsko gradnjo. Sicer pa na Jesenicah omenjajo kot splošen pojav dejstvo, da jeseniške delovne organizacije skoraj ne prispevajo drugega denarja za stanovanjsko gradnjo kot samo 4 odstotke, ki jih odvajajo za stanovanjski prispevek.

Letos je morala občinska skupština na Jesenicah zavzeti celo zaviralo stališče do tempa gradnje novih stanovanj, ki ga žele jeseniška gradbena podjetja. Razlogi za takšno usmeritev jeseniške občinske skupštine so jasno podani v tej primerjavi: danes je na Jesenicah

v gradnji ali pa šele v načrtih okoli 500 novih stanovanj v družbenem sektorju, vsako leto pa na Jesenicah zgradi le okoli 80 stanovanj, pa še za ta prispeva največ sredstev Železarna.

Čeprav na jeseniškem področju še ni čutiti glasnih željal na gradnjo stanovanj za trg, pa se jeseniška gradbena podjetja za takšen način gradnje kljub temu zavzemajo. Zato lahko na Jesenicah ugotavljamo, da grade nova stanovanja za že vnaprej znanega kupca. Pri takšni stanovanjski gradnji prevladujejo dvo-ter dvo- in pol sobna stanovanja s skupno površino 50 do 60 kvadratnih metrov.

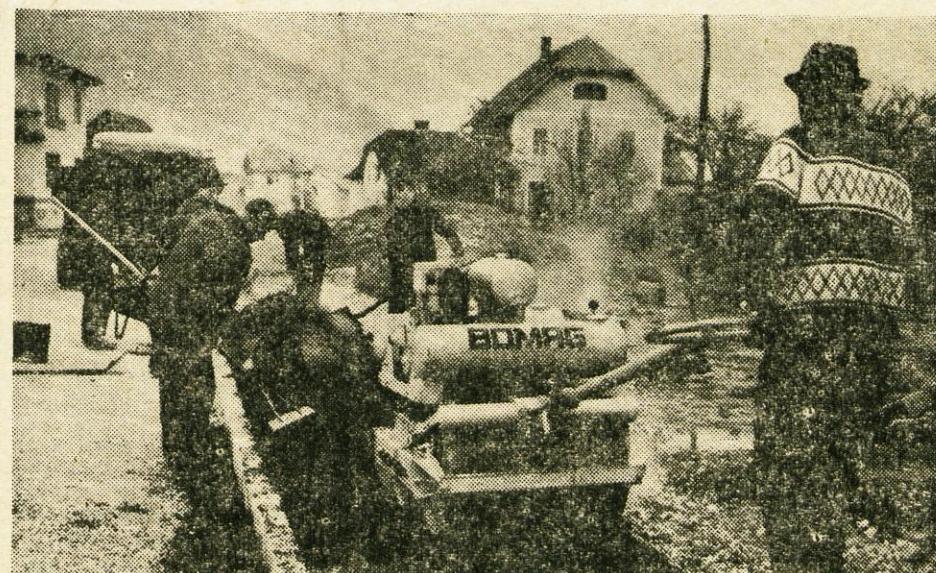
Stanovanjsko podjetje je uspešen pobudnik in usklajevalec

Poslance odbora za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve republiškega zbora skupštine SR Slovenije ter predstavnike republiškega sekretariata za urbanizem je na jeseniškem posvetovanju zanimala tudi vloga stanovanjskega podjetja.

Tako smo lahko slišali, da nastopa stanovanjsko podjetje kot uspešen pobudnik, usklajevalec in zbiralec sredstev za nakup stanovanj in da je to njegovo delovanje za jeseniške razmere zelo pozitivno. Predstavniki jeseniškega stanovanjskega podjetja so na posvetovanju povedali, da se lastniki stanovanj strinjajo s 25-odstotnim povečanjem stanarin v prihodnjem letu, pa čeprav je prišlo na Jesenicah v zadnjem letu do znižanja osebnih dohodkov zaposlenih skoraj za 200 N din. Ravnov tako so na Jesenicah mnenja, da klub nihovi nezavidljivi ekonomski in specifični situaciji ne bi kazalo odlašati predvideno povišanje stanarin, ker to ne bi bilo v prid prizadevanjem stanovanjske reforme in stanovanjskega gospodarstva sploh.

Tako lahko zaključimo, da so na Jesenicah za dosledno izvajanje začrtane stanovanjske politike in reforme, čeprav jim nihova specifična situacija, predvsem pa neurejenost položaja v Železarni, povzroča še obilo preglavic.

Vili Guček

V Stražišču pri Kranju delavci Cestnega podjetja Kranj hitljo asfaltirati pločnike

Tržič tudi za regionalni zdravstveni center

Petkova redna seja obeh zborov občinske skupštine Tržič je bila predvsem v znamenju priprave na bližnje zbole volivcev, ki se bodo te dni začeli na območju občine Tržič. Tako so številni odborniki spraševali, kaj naj odgovore volivcem na določena vprašanja. Kajti, kot že omenjeno, zbori volivcev so pred vratil in zato zavzetost odbornikov, da ustrežejo svojim volivcem, ni takojčuje.

V nadaljevanju seje občinske skupštine Tržič je predstojnik sveta za družbeni plan in finance seznanil odbornike, da bo letosnji občinski proračun nekoliko višji, kot so to predvideli s planom, medtem ko pa bodo nekateri dohodki manjši. Največje povišanje dohodkov je pri občinskem prometnem davku od prodaje nepremičnin, prometnem davku od alkoholnih pijač, pri dohodkih od upravnih taks, občinskem davku od prodaje blaga na drobno in pri prispevkih od skupnega dohodka občanov. Skupna vsota omenjenih dohodkov je 433.692 N dinarjev.

Manjši dohodki, kot je bilo predvideno v načrtu, pa so pri prispevkih iz osebnih dohodkov v kmetijski dejavnosti zaradi škode, ki jo je

povzročila toča in komunalnih takšah. Skupaj znašajo manjši dohodki 105.760 N din. Če primerjamo prvi znesek z drugim, vidimo, da bo imela tržiška občinska skupština svoj proračun za leto 1967 za 327.932 N din višji, kot so to predvideli. Omenjeno vsoto nameravajo v Tržiču razdeliti takole: za negospodarske investicije (zunanja ureditev blokov v Bistrici, razsvetljava Tržič — Bistrica in razsvetljava stolnice v Tržiču) 205.366 N din, za dograditev kulturnega doma v Lomu 68.435 N din, za proračunske rezervo 49.999 N din in za obvezni rezervni sklad 4132 N din.

Za sredstva iz proračunske rezerve je že zaprosila tržiška občinska gasilska zveza, društvo upokojencev, uprava javne varnosti iz Kranja in svet za zdravstvo in socialno varstvo.

Pred zaključkom seje so odborniki obeh zborov občinske skupštine Tržič soglasno sprejeli predlog za ustanovitev regionalnega zdravstvenega centra v Kranju in spisek članov in predsednika Sveta regionalnega zdravstvenega centra. Od tržiških zdravstvenih delavcev sta v tem spisku dr. Andrej Robič, ki bo predsednik Svetega regionalnega zdravstvenega centra Kranj in dr. Tone Martinčič, ki bo član omenjenega sveta. V. Guček

Priznanje za loški prospekt

Na gostinsko turističnem zboru v Rogaški Slatini, ki je bil v sredini oktobra, je med petnajstimi razstavljenimi prospekti dobil posebno priznanje Turistične zveze Slovenije prostek Škofje Loke. Dobro oceno mu je prinesla predvsem lična oprema, pa tudi to, da lepo predstavlja še manj znano turistično področje. Prospekt je založil Turistični informacijski biro v Škofji Loki, opremlila pa sta ga Edi Sever in ing. Tone Mlakar. Stiskan je bil junija v 30.000 izvodih.

Šumi

90 let odlične kvalitete

Za dolgoletno zaupanje

Ob
90
letnici
po
znižanih
cenah

čokolada Gorenjka
bonboni Bacchus bar
bonboni Fructus bar
žvečilni gumi Zoitorepec
Dohitite v vašo trgovino

Ne zamudite izredne priložnosti

Julka Dolžan - Kodrasova

Samouka učiteljica, vzgojiteljica, režiserka in igralka

Majhne postave, nadarjene glave, odprtga srca, nikdar prva, nikdar tretja, večno druga v režiji in igri — to je Julka Dolžan ali po domače Kodrasova iz Zabreznice. Na letni skupščini zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice oktobra letos so Julki za dolgoletno aktivno delo v Svobodi Breznicu podelili Čufarjevo nagrado, diplomo s Čufarjevimi portretom in 50.000 S din. Julka je to priznanje in nagrada zaslужila.

V Taljin hram (Talija je starogrška boginja gledališča) je vstopila ko ji je bilo sedem let; to pa je bilo 1911. leta. Takrat je nastopila v otroški igri. Večna mladost in večna ljubezen. Kakšno naključje naslova prve igrice. Julka se je »poročila« z amaterskim gledališčem, zvesta mu je bila prek 55 let, na odru pa je »večno mlada«.

Za nadarjeno Julko pri Kodrasu ni bilo denarja, da bi jo šolali, ker je bilo pri Kodrasu 11 otrok. Zato je Julka uspešno opravila le 8 razredov osnovne šole na Breznicu, nato pa se je izučila za šiviljo. Med vojno pa je zabilstela v visokem narodnem ponosu in zavesti, ki ji je prineslo zaslужeno priznanje. V Zabreznici je ustanovila slovensko šolo in po skednjih skrivaj učila otroke slovenske besede, brati, računati, peti in igrati. Njeno šolo je obiskovalo tudi do 40 otrok iz okolice. Otroške igrice Skrb in smrt V boju za mamico, Car gozda in druge je režirala in uprizorjala na skednjih pri Komariju, Čehlu, Stojanu in Kramarju, medtem ko so po vasi patruljirali nemški vojaki. Tedanj šolarji in igralvi so danes že možje in žene: Cajhnov Mirko, Stojanov Janez, Kodrasov Janez, Čehlova Ivanka, Matijeva Eva in

Marija, Godlerjeva Zofka, Bohinčeva Majda itn. Nemci so njen dejavnost odkrili, jo poklicali na zagovor in ji strogo zabičali, da lahko podučuje samo v nemškem jeziku in nemški jezik. Julka jih ni poslušala in je še naprej do konca vojne poučevala v materinem jeziku. Zato so ji partizani po osvoboditvi dejali: »Takšno učiteljico potrebujemo«, in jo postavili z odločbo za učiteljico na osnovni šoli na Breznicu, kasneje pa za vzgojiteljico. Za delo med vojno so ji priznali delovno dobo od 1942. leta. Ker je bila že v letih, ni želela študirati, da

bi si tako pridobila potrebnih kvalifikacij za delovno mesto učiteljice. Pred tremi leti so jo upokojili. In to zasluzeno. Toda dramski igralski skupini je še vedno ostala zvesta. Pomaga režirati in nastopa v raznih vlogah pri igrah odraslih, upokojencev ali pa (kar najrajši dela) v otroški igricah. Tudi če se ne pojavi na odru, je njen delo občutiti v vsaki igri. Zato je aplavz v dvorani obenem aplavz za Julko, pa čeprav je v tistem trenutku nekje za kulismi kot šepetalka ali pa v sobi pri šminkanju igralcev. Takšna je Kodrasova Julka.

Jože Vidic

Julka Kodrasova kot Vodetova vdova v igri »UTOPLJENEC«

V sejni dvorani občinske skupščine je bilo v soboto zanimivo mladinsko tekmovanje Spoznavajmo svet in domovino. Pomerili so se mladi tekmovalci iz Slovenskih Konjic in Radovljice. Odgovarjali so na vprašanja o zasedanju OZN in o zgodovini slovenskega gledališča. S sodelovanjem RTV je oddajo v Radovljici vodil Marjan Kralj.

Na sliki zmagovalna ekipa Radovljice, ki je premagala slovenske Konjice z rezultatom 21:15 točk.

Ekipa Radovljice: Peter Vengar, Milena Dežman, Milan Odar

S. Vengar

Pred koncertom koroških pevcev v Kranju in Bohinjski Bistrici

V soboto, 18. novembra, ob 19.30 bo v dvorani Prešernovega gledališča v Kranju pod vodstvom dr. Franceta Cigana koncertiral koroški pevski zbor Jakob Petelin-Gallus iz Celovca z izbranim sporedom slovenske umetne in koroške ljudske pesmi. Naslednjega dne (v nedeljo) ob treh popoldne se bo z istim programom predstavljal še poslušalcem v Bohinjski Bistrici.

Pevski zbor Jakob Petelin Gallus je bil ustanovljen pred sedmimi leti. Pri prvem nastopu je sodelovalo le 28 pevk in pevcev. Letos pa je uspelo pridobiti temu zboru že 58 članov. Od teh jih je 18 iz Celovca, medtem ko so vsi ostali z dežele. K pevskim vajam prihajajo iz Knežje na severu, iz Pliberka, Škocjanca in Kamna na vzhodu, iz Sel in St. Janža na jugu, iz St. Jakoba, Malošč in Beljaka na zahodu Koroške. Razmere za uspešno delovanje zabora so zaradi tega mnogo težje, vendar klub temu zboru dosega vidne uspehe. V Celovcu je sodeloval pri raznih skupnih in osrednjih prireditvah koroških Slovincov, med rojaki na Koroškem je priredil 20 samostojnih koncertov, nastopal pa je tudi med slovenskimi rojaki v Trstu, Gorici, nadalje v Rimu, Nici in Astiju; trikrat se je udeležil tudi mednarodnega tekmovalnja pevskih zborov v Gorici.

Glasbeno-vzgojni vodja in

dirigent zabora je od njegove ustanovitve dr. France Cigan, učitelj glasbe na slovenski gimnaziji v Celovcu. Zboru sedaj predseduje Urhe Kassel, vodja ljudske šole v Knežji pod Svinjo planino.

Sobotni koncert, ki ga bo izvajal mešani in moški pevski zbor, bo obsegal 23 umetnih in koroških ljudske pesmi. Med njimi sta tudi dve Jakoba Gallusa, katerega imenje je zbor nadelil. Nadalje bo izvajal skladbe P. Liparja, H. Vorgiča, R. Simonitija, L. Kramolca, P. Kernejaka, O. Deva, V. Mirka, S. Miheliča in F. Cigana. Zbor bo prikazal tudi literarno in glasbeno zanimive stvaritve koroške kulturne delavke Milke Hartmanove v harmonizaciji F. Cigana in M. Tomca. Pevski zbor bo izvajal svoj program v slikovitih narodnih nošah.

Vstopnice za ta zanimiv glasbeni večer so že v prodaji na kranjski glasbeni šoli.

Dušan Stančko

Filmi, ki jih gledamo

SHANE — dobr, stari western — film je zdaj pri nas že drugi. V »Makedonija filmu« so se odločili, da ga bodo ponovno kupili. K tej odločitvi jih je vodil spomin na precejšnje denarje, ki jih je prvi distributer zasluzil pri nas s tem filmom, saj je znano, da je imel in da še vedno ima Shane po svetu veliko več kot v tem filmu in da je takšen film tako scenko, kostumsko in deloma tudi problematsko, redkost.

Ta slednja neobičajnost pa je film zapisala tudi v zgodovino.

FANTOMASOVA VRNETEVI — Fantomas se je vrnil, odšel in kmalu bo spet pri nas — V filmu igraje Jean Marais, Luis de Funes in Mylene Demongoet. Vsi trije, lepa Mylene, Jean in Luis, se celi dve uri trudijo, da bi nas zabavili. To jim včasih resda tudi uspe. Predvsem to uspeva de Funesu, ki si je zopet izmisli nekaj posrečenih šal in pravih filmskih gagov.

Marais je lep Francoz, Mylene lepo dekle. Vse skupaj pa, kar se dogaja na platnu, je akcijska, šaljiva, smešna v neverjetnostih in s tehničnimi izumi, ki jih vidimo to pot prvič v filmu, zabeljena zgodba o skrivenostnem Fantomasu, ki ugrablja znanstvenike.

Malce naivno se zdi gledalcu vse skupaj. Kljub temu pa bodo gledalci ta film gledali, se zabavali in sproščeno smeiali. B. Šprajc

**Anketa med člani ZB
v Škofji Loki
22 borcev
potrebuje
stanovanje**

Znano je, da stanovanjski problemi borcov NOV kljub skrbi družbenopolitičnih organizacij še vedno niso povsem rešeni. Zato je organizacija zveze borcov v Škofji Loki pred dobrim mesecem izvedla anketo med svojimi člani. Ta je pokazala, da na področju škofojeloške občine nima stanovanja še 22 borcov, nekateri pa bi radi s posojilom izboljšali svoje stanovanje. Tako prosi na območju Selške in Poljanske doline za 81 milijonov starih dinarjev posojila 61 kmetov borcov, 30 upokojenih borcov na področju občine za 41.800.000 din in 31 zaposlenih borcov za 36.500.000 starih din posojila. 122 prosilcev torej skupno prosi za 158.900.000 din posojila. Seveda pa organizacija ZB v Škofji Loki z osmimi milijoni, kolikor jih ima, ne more ustreči vsem prosilcem.

Ker pa verjetno denarja tudi v bodoče ne bo na pretek, je komisija za socialna in zdravstvena vprašanja pri ZB v Škofji Loki izdelala točkovni sistem, po katerem bodo ocenjevali upravičenost prosilca do stanovanja ali posojila. Prednost pri dodelitvi stanovanja ali posojila bodo imeli tisti borci, ki bodo dosegli večje število točk. Pri ocenjevanju bodo upoštevali čas udeležbe v NOB, stopnjo invalidnosti, socialni položaj, zdravstveno stanje in aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah.

Kljub trenutno majhnim sredstvom organizacija ZB v Škofji Loki upa, da bo s pomočjo občinske skupščine, rešila stanovanjski problem 22 borcov v treh letih. Prav tako pa bodo poskušali vsakrivo leto v okviru možnosti odobriti čimveč posojil. Tako bodo v tem letu lahko dali posojilo približno osmim prosilcem, ki bodo dosegli po sprejetih kriterijih največ točk. Upravičenost dodelitve stanovanj in posojil posameznikom, ki jih bo izbrala komisija pri ZB, pa bo preverila še občinska komisija za zadeve borcov in invalidov, tako da bodo stanovanja in posojila dobili res najbolj upravičeni. S. Zupan

**Iščemo primerna lokalna
v Kranju in na Jesenicah**

**ZA PRODAJO VINA IN DRUGIH
ALKOHOLNIH PIJAČ
(preko ulice).**

Ponudbe pošljite na naslov

KK Ptuj, kletarstvo »Slovenske gorice« Ptuj.

Ljudje

V ZDA se sicer še ni začela »največja predstava na svetu«, kakor radi imenujejo svoje predsedniške volitve, pač pa se njeni prvi odzivi že kažejo v ameriški zunanjosti politiki. Čeprav je dolgo vse kazalo, da vietnamska vojna ne bo vključena v volilni boj, so v sedanji neuradni fazi predvolilne kampanje začele leteti z vseh strani na predsednika Johnsona obtožbe. Pritožujejo se tisti, ki zahtevajo večjo angažiranost kot tudi tisti, ki si žele pomiritve.

Johnson lovi ravnotežje med »jastrebi in golobi« (tako namreč v ZDA imenujejo pripadnike obeh različnih stališč) in prav v smislu tega si lahko razlagamo tudi izjave njegove administracije in

njega samega v zadnjem času.

Predsednik Johnson je na svoji neuradni predvolilni turneji na letalonosilki Enterprise izjavil, da so ZDA pripravljene na pogajanja kjerkoli. Na Hanoj se je obrnil z besedami: »Vi nas silit, da se borimo. Recite samo besedo in naš preprič bo pokopan pod valovi.« Miroljubna ponudba je še razumljivejša, če vemo, da da Johnson izredno veliko na javno mnenje in da je zadnja ugotovitev Gallupove ankete pokazala, da 41 odstotkov Američanov meni, da je treba vojne operacije ali zmanjšati ali pa se umakniti iz Vietnam.

Seveda, kljub vsem takšnim in podobnim »miroljubnim« ponudbam ne more slediti besedam. Besede so besede, a dejstvo je nekaj

Tesnejša povezanost zasebnih gostilničarjev

**Sestanek zasebnih
gostilničarjev s tržiškega področja**

Tržič, 14. novembra. — Strokovni odbor za turizem in gostinstvo Gospodarske zbornice SRS je organiziral danes v Klubu gospodarstvenikov v Tržiču sestanek zasebnih gostilničarjev iz tržiške občine.

Zasebno gostinstvo se je začelo v zadnjih letih hitreje razvijati tudi v tržiški občini. Leta 1962 je bilo npr. v občini pet zasebnih gostišč, letos pa jih je šestnajst, število sedežev v privatnih gostiščih se je dvignilo od 643 v letu 1965 na letošnjih 835. Največji zaostanek je zabeležen pri ležiščih, saj celo tržiško privatno gostinstvo razpolaga le s sedmimi.

Skupščina posveča veliko pozornost razvoju privatnega gostinstva. Prizadevajo si, da bi se le-to razvilo tudi po odročnejših krajih, tako da ne bi bil usmerjen ves tržiški turizem izključno na hitro cesto proti Ljubelju. Zanimivo je, da imajo občani na razpolago vso potrebno dokumentacijo, tako, da imata vsak možnost (seveda če ima denar) takoj dobiti vse potrebne načrte.

Tržiški gostilničarji se srečujejo v svojem delu s podobnimi težavami kot drugod po Gorenjski, največja težava pa je vprašanje njihove povezave. Na sestanku so zaradi tega sklenili, da bodo ustanovili posebno sekcijo pri Klubu gospodarstvenikov, ki bo s sodelovanjem strokovnega odbora za turizem in gostinstvo lahko razlagala pred skupščino probleme, ki jih je treba urediti za še večji razmah te veje gospodarstva. P. C.

Prijateljsko srečanje

Združenje šoferjev in avtomehanikov podružnice Tržič je v soboto v restavraciji Kompass na Ljubelju priredilo prijateljsko srečanje s člani združenja tovarne TAM iz Maribora. Pokrovitelj tega srečanja je bilo avtobusno podjetje SAP Ljubljana. Prisostvovali pa so mu tudi člani republiškega združenja:

Po zelo uspelem humorističnem programu, v katerem so sodelovali gostje in domačini, je v vmesnih točkah nastopil priljubljeni trio Gorican. Naslednji dan pa so udeleženci tega prijateljskega srečanja tekmovali v cestno prometnih predpisih.

- dh

Predvolilna kampanja in Vietnam

drugega. Čeprav Amerikanci ne pristajajo, da bi govorili z osvobodilno fronto, kot z enakovrednim partnerjem (laste si pravico, da presojojo o tem, kdo se lahko in kdo ne more pogovarjati o miru), pa se želijo postaviti v nekakšno vlogo nevtralca, saj govorijo, da bi se srečali na nevtralnem terenu (v mislih imamo ponudbo, da bi se sezstali na Enterprise). Pri tem, kot kaže, pozabljajo, da je predsednik Ho Ši Minh predčasno še dejal, da se je pripravljen sezstati kjerkoli, vendar, da pri tem ni pozabil na to, da je ena izmed vojskujočih se strani osvobodilna fronta, v katerem imenu ni pooblaščen govoriti.

Težko je reči, da je na samem bojišču v Vietnamu ostala slika nespremenjena. November je bil namreč najbolj krav meseč v vojnem

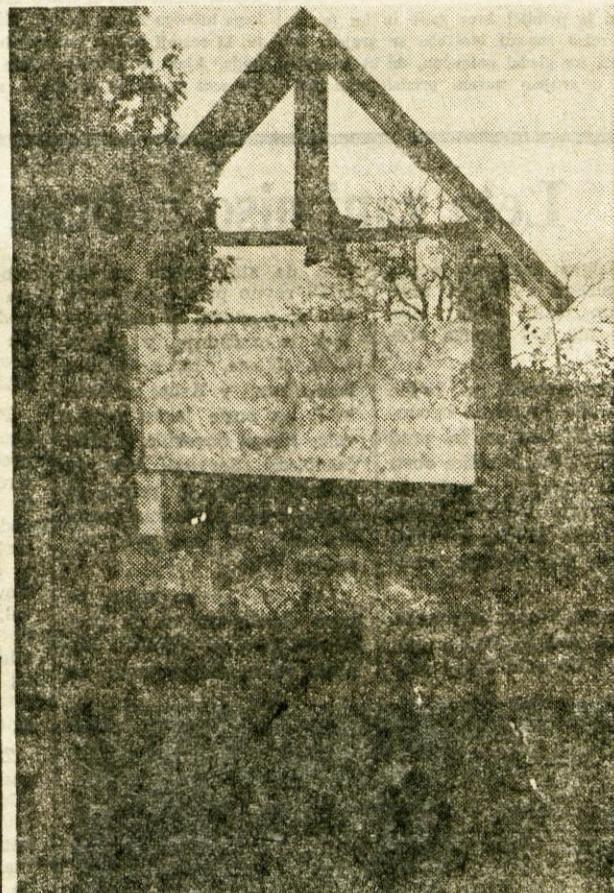
koledarju. Samo v desetih dneh v okolici kraja Dag To je padlo na obeh straneh več kot 500 vojakov.

V zadnjih dneh so najsrdečnejši boji z Američani na treh področjih: ob kamboški meji, severno od Saigona in ob tromeji med Laosom, Kambodžo in Vietnamom.

Ameriški poročevalci ugotavljajo, da »imajo komunisti še vedno pobudo in da se kljub letalskim napadom nadaljuje infiltracija«. Prav zadnje dni so doble osvobodilne sile precej minometcev in raket, tako da žive Američanici v veliki negotovosti. Najbolje je to povedal neki ameriški obveščevalni oficir: »Vemo, da so na nebu okoli nas gosti oblaiki, ne vemo pa, kje bo deževalo.«

P. Celnar

in dogodki

Te dni smo prejeli v uredništvo dopis Mirka Anžiča iz Portoroža. Piše nam, da je za dan mrtvih obiskal spomenik padlim borcem Cankarjevega bataljona na Bukovem vrhu pri hišni številki 23, po domače pri Skoblu. Bil je razočaran, saj je bil spomenik zapuščen in neobiskan, ter sta ga z ženo v največjem dežju uredila. Predstavniki ZB v Škofji Loki so nam dejali, da ne vedo, kdo je odgovoren za ureditev spomenika. Po stavila ga je organizacija ZB Logatec, ne vedo pa, kdo naj skrbi za njegovo ureditev, ker je prav tu nekje meja med občinama Logatec in Škofja Loka. Kdorkoli že, menimo, da bi spomenik padlim borcem Cankarjevega bataljona, vsaj ob takem prazniku kot je dan mrtvih, moral biti urejen. Na slike: zapuščen spomenik na Bukovem vrhu

»Fino delo, tale zanka,« je priznal. Iz najboljšega materiala, pa vendar mehka in upogljiva, da bi z njo lahko zadavil kuro. Imeli ste res neverjetno srečo, da ste se izmuznili iz nje,« je nadaljeval čez nekaj časa, »toda ne zanašajte se več. Če ne boste posebno pazili in zelo preudarno ravnali, ne dam od danes naprej niti beliča več za vaše življenje. Možak vam bo odslej trdo za petami in nekaj bi stavil, da se na druge nepristnosti prav tako dobro razume kot na metanje lasa. Če vas dobi kdaj pred svoj revolver, bo komaj tako ozbiren kot ste bili vi, da bi streljal pol cole od vaše glave. Pozor torej in hodite odslej okrog z odprtimi očmi!«

Ko je seržant zapustil pisarno svojega šefa, je bilo v sobi št. 7 nekaj časa vse mirno. Potem pa se je iz teme v ozadju odtrgal visoka, vitka postava in sedla za mizo. Tudi zdaj se ni dalo videti drugega kot snežnobelo srajco, na prsh speto z dvema bisernima gumboma, obraz pa je bil tudi zdaj v temi. Kazalo je, da je komesar Conway v večerni obleki. Nekaj časa je obrabil žaromete, potem pa je pozvonil: »Poklicite seržanta Mealsa!« je ukazal vstopilšemu stražniku.

Meals je prihitek brez sape in ko je za pisalno mizo zapazil bleščečo se srajco, je pripril oči ter gledal natanceno, da bi končno spoznal o svojem novem predstojniku kaj

več kot samo njegov glas. Toda obe svetiki sta bili tako preklepano premetenost postavljeni, da so mu oči vedno bolj odpovedovala službo, čim bolj je buljil v pisalno mizo.

Komisar je menda imel navado, da je z začetkom pogovora vedno nekolkokrat odlašal. Zato je menil seržant, da mora začeti on.

»Danes zvečer sem bil že trikrat pri vaših vratihi, Sir,« je javil uslužno.

»To nima nobenega smisla. Potreti more, pač, da vas dam poklicati. Torej — je kaj novega?«

»Da, kapitan,« je končno zajecjal in njegove prijazne oči so nemočno mezikale proti luči. »Tič se Mrs. Irvine.«

»No, vzmetite si stol in začnite!« ga je pozval nevidni šef in Meals je z olajšanjem ugetovil, da je zvenel njegov glas dokaj prijaznej kot prvič. To ga je opogumilo, zato je stopil nekaj korakov naprej, da bi sedel k pisalni mizi, kjer je v temnih obrasil videl stole. Toda korak mu je takoj zastal, kajti glas je nenadoma postal sila neprijeten.

»Ostanite tam, kjer ste! Stol imate priroki. — Kaj je torej z Mrs. Irvine?«

Pokorno in skromno je sedel seržant na rob najbližje stola.

»Nekaj sem zvedel o njej, kar bi utegnilo biti važno,« je začel. »Seveda ne morem tega presojati, ker pač ne vem, za kaj pravzaprav gre. — Najprej sem se trudil, da bi poizvedel, kje se zadržuje Mrs. Irvine od pete ure popoldne, ko redno skoro vsak dan zapusti svoje podjetje, pa do svoje vrtnitve okrog polnoči, toda, žal, nisem prišel do konca. Sledil sem ji lahko vedno le do velenkega hišnega bloka na oglu New Bond Street, ki sestoji iz šest poslopij in ima dva prehoda, kjer je promet vedno zelo živahn. Tu sem jo vedno zgrešil in ne vem, ali je

smuknila po katerih izmed številnih stopnic navzgor ali se je izmuznila skozi katerega od prehodov. Jutri pa si bom vzel nekaj ljudi in jih postavil k izhodom. Potem se bo pa že pokazalo. Če ostaja v bloku, menda ne bo posebno težko zvedeti, kam zahaja in kaj počne.«

Meals se je rahlo odkašljal in vprašuječe zrl v pisalno mizo, kot da pričakuje od tam pritrdilne besede, toda v temi je bilo vse tisto in seržant je v zadregi pokal s členkl na prstih.

»To pa seveda ni tisto, zaradi česar bi bil tako rad govoril z vami, kapitan,« je končno nekoliko negotovo nadaljeval, »temveč je to mnogo resnejša zadeva.«

Spet je umolnil in bi bil dal ne vem kaj, da bi bil mogel videti obraz komisarja, zakaj govoriti takole v prazno, ne da bi človek slišal kak odgovor, je bilo pač preveč za njegove živce.

»Mislim namreč, da je Mrs. Irvine tista dama, ki jo je sprejel Lewis v zelenem salonu tik pred svojo smrto,« je planilo iz njega, ko se mu je molk predstojnika zazdel le preskrivnosten.

»Vraga — odkod pa imate to?« se je nedomoma oglasilo izza pisalne mize in seržant je opazil, da si je končno le priboril posebno pozornost. To je nemalo dvignilo njegovo samozavest in postal je odločnejši.

»To sem dogнал,« je odvrnil in ponosno pokimal z glavo. »To se pravi,« je zavrnil spromono, »kolikor se takole pač da dognati. Toda vratar v klubu Sedeminsedemdesetih mi je zatrdiril, da je bila čisto gotovo Mrs. Irvine. Že prej jo je večkrat videl z Lewisom. Nekoč jo je Lewis celo spremil po veži do njenega voza in jo čisto glasno ogovoril

z njenim imenom. Vratar do zdaj sploh ni hotel govoriti o tem, zdaj pa se mi zdi, da se je začel batiti in se mi je zaupal. Ali boste zadevo zasledovali, kapitan?«

Iz žepa je privlekel debelo službeno listnico in jel brskati po njej.

»Za vsak primer sem izstavil povabilo za Mrs. Irvine, da bi lahko razčistili važno točko. Potem se bo tudi izkazalo, čeprav so rokavice in prstan. — Manjka le še čas in vaš podpis, kapitan.«

Končno je našel papir in se pripravil, da ga ponese k pisalni mizi, ko ga je spet ustavil ostri glas iz temine: »Ko boste odšli, pustite papir na stolu. Sam bom vstavil čas in poskrbel za dostavo, kadar se mi bo to zdelo potrebno.«

Meals je spet zlezel sam vase in spet je trajalo nekaj časa preden je toliko premagal svojo čudno zadrgo, da je mogel nadaljevati. »Mrs. Irvine je pred nekaj dnevi nastavila tudi sekretarja,« je obotavljaje se začel. »V podjetju precej govorijo o tem, ker do zdaj kaj takega še ni bilo in ker ni novi nastavljenec nič kaj primeren za razmere tam. Menda je tak kot pustolovec po rodnu in nastavljeni mislijo, da je morala Mrs. Irvine imeti posebne razloge za to, da ga je nastavljene.

Seržantu se je obraz razcel v nasmeh in bil je kaj zadovoljen sam s seboj. »Ime mu je Ralf Hubbard in našel sem ga tudi že v naših arhivih. Vedno so bile malenkosti, ki jih je zagrešil, goljufije pri igri, dejansko upiranje policijskim organom, izdajanje nepotkritih čekov, napačne prijave in še nekaj podobnih stvari, ki jih odsluži s tremi do petimi meseci sedena.«

(Nadaljevanje)

Leta zanj niso nobena ovira

Po dolgem času me je pot spet zanesla v Kropo. Sivi, svinčeno težki oblaki niso obetali nič kaj lepega vremena.

»Pa se menda ne bojite dežja?« me je nekdo ogovoril. Obrnil sem se in pred stavbo Umetne kovaške obrti zagledal starejšega moža, ki je na vrata hiše na drugi strani ceste ravno pripenjal lepak za krvodajalsko akcijo.

»Mohorič Franc, se imenujem,« mi je dejal, ko sem mu segel v roko. »Od Glasa prav-

vite, da ste. Potem pa ste prišli ravno prav.« Začudeno sem ga pogledal in najbrž je ujal to začudnje v mojih očeh. »Veste, 18. novembra bomo imeli v Kropi odvzem krv, pa boste lahko prebil valce Kropu obvestili vi prek časopisa.« »Seveda,« sem mu pritrdil in ko je pripel še zadnji lepak na lesena vrata, sva sedla na klop pred sednjem hišo.

»Ali vas ne bo zeblo, če bova sedela kar tu na prostem?« sem ga vprašal. »O, nikar se ne bojte, mene ne

zebe tako kmalu, pa čeprav jih imam že 74. Vidite, še vedno sem čil in živahan. Če le morem, naredim to propagandno delo za Rdeči križ.«

Pripovedoval mi je z mladeničko zavzetostjo, da je predsednik Rdečega križa v Kropi že 18 let, da ima poleg te funkcije še položaj predsednika nadzornega odbora turističnega društva, da je še v drugih društvenih, skratka človek skoraj ne bi pričakoval, da ima pred seboj moža, ki se povsod tako aktivno udejstvuje. Da, njegovih 74 let in pa njegova aktivnost, bi bila lahko nekaterim lep zgled.

Zal me je čas priganjal in posloviti sem se moral. »Upam, da niste danes zadnjih v Kropi. Drugič si vzemite malo več časa, pa bova malo dlje pokramljala, če bo čas, pa vam bom razkazal še kroparske znamenitosti.«

Kdo bi se mogel odreči takoj prijaznemu vabilu, zato sem mu obljubil, da me bo pot spet kmalu zanesla v Kropo.

Vstala sva s klopi, si stisnila roki kot stara znanca in se poslovila. Ko sem se napotil k avtu, sem se obrnil: Mohoričev Franc je pritrjeval lepak za krvodajalsko akcijo že na drugo oglasno desko...

Pogrebna služba tudi v Tržiču

Od prvega novembra na prej imajo tudi Tržičani urejeno pogrebno službo. Komunalno podjetje je delno z lastnimi sredstvi, delno pa s posojilom zgradilo mrlisko vežo. Poleg mrliske veže pa so v novi stavbi še prostori pogrebne službe. Pri tej službi se lahko naroči vse potrebno za pogreb, vence, telegrama obvestila svojem itd. Tako urejeno pogrebno službo je Tržič že dlje potreboval.

Porast prebivalstva v Tržiču

V tržički občini je bilo ob koncu letosnjega polletja 11.885 prebivalcev, od tega 6291 žensk in 5594 moških. Do konca letosnjega polletja se je v Tržiču rodilo 120 otrok, medtem ko je umrlo 74 ljudi. Tako se je število prebivalstva povečalo za 0,9 odstotka.

Miha Klinar: Mesta, ceste in

Domo'

III. DEL

Tako nekako je v članku »Do dem zmagajo antante ali bojem proletariata?« pisan v »Napreju« dr. Henrik Tuma.

Da, samo mednarodni revolucionar

A kako? Internationale ni! Pokopali voditelji sami že prve dni vojne Potep osvoboditi delavstva, o osvoboditi vs osvoboditi vseh izrabljanih in zatiranih

Tako je razmišljala Štefi sinoči, pre In o tem razmišlja tudi sedaj, ko se v počasni poštni kočiji po kobariški ce slišati možnarje.

Slavko molči in je ne moti z vprašanju in o drugih, o katerih mora molčati. In tudi Rozika je zamisljena, le da in sreči, ki jo čaka zvečer v hiši njene no najboljše prijateljice Štiveče.

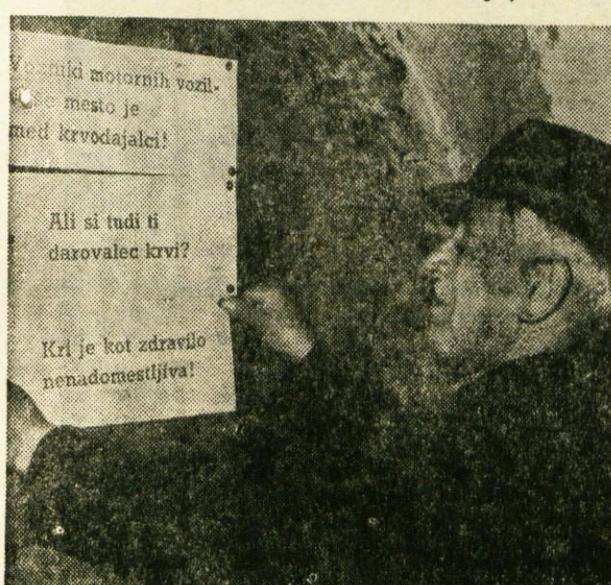
»Se četrtn ure in bomo izstopili,« razloči do mesta, kjer se bo skoro prazna k steza k brvi čez Sočo.

Toda konji so počasni in ne topotajo Rozi. Šele čez pol ure se ustavijo ...

Ko pridejo do vasi, ljudskega tabora šajo nekega neznanega (vsaj Štefi in Rozika gospoda, ki pravkar govoriti, kakor da bi

»Se malo in še malo (Štefi misli, da izrek: Še malo in še malo in videli me v najbližji prihodnosti, bo cesar izpolnil s cesarstvom združeni jugoslovanski drži slovenski voditelj med voditelji, naš ka Korošec, odločen, da v parlamentu še bo tev zahtev naše slovenske majniške decesar Karl. Naj živi naš voditelj dr. Antonij! Naj živi svobodna jugoslovanska drži v svobodoljubne Avstrije!«

»Avstrija? Jugoslovanska država v A

Franc Mohorič pri delu

Ljudska pesem iz Tupalič

Med pripovedkami iz okolice Preddvora smo v tej rubriki v sobotni številki Glasa (11. november, št. 85) objavili tudi pripovedko o nastanku Hudičevega boršta, ki jo je zapisala Darinka Orehovec, objavljena pa je bila v Matijevem rodu, glasilu učenec osnovne šole Preddvor. V pripovedki piše, da je v Tupaliču na neki kmetiji gospodinjila zelo lakomna žena, da je prišel k njej berač in jo poprosil za jabolko, ona pa mu je odgovorila, naj raje hudič boršt odnesne na Zaplato. Hudič je res prišel in boršt odnesel, vendar je prišel le do sredne gore, ko je pri sv. Jakobu zazvonilo...

Danes vam lahko posredujemo že drugo različico te pripovedke, tokrat v verzih. Zapisal jo je naš dopisnik Dušan Stanjko, pripovedoval pa mu jo je njegova stara mama, 85-letna Uršula Stanjko, ki zdaj živi v Kranju, rojena pa je bila na Kokrici; njen dekliški priimek je Karu. To pesem je slišala od svojega očeta, ki je bil doma iz Tupalič; bil je ljudski pesnik, pripovedati je znal menda zelo veliko pesmic, nekatere je znal tudi zapeti. Hčerka Uršula si je ne-

katere zapomnila in jih do danes ni pozabila. Med njimi je tudi pesmica, ki jo objavljamo dobesedno tako, kot jo je povedala; govorí o skopi gospodinji in o beraču, ki jo je prišel poprosit za jabolko.

**V prijazni ravnni,
sred rožic dišečih,
pod belim snežnikom,
krog svojega vrta
jesenskega dne je
ob sončnem zahodu
prevzeto šetala
skopulja gospa.**

**Pod soncem zastonj bi
iskati se trudil,
kateri bi utegnil,
temu enak.
Zastonj mu primerjaš
taljanske planine,
v lepoti na svetu
nobeden ni tak.**

**V različnih drevesih
preblaga plemena
se v raskoši ložiček
ta vrt spremeni.**

**Od zlatega cvetja,
od rajskega sadja,
se vejce in steblo
vsaktero šibi.**

**Siv starček ob vrtu
ob palci prileže,
na licu mu revščina
bila je brat.
»Gospa milostljiva,«
začne trepetati,
»dovolite tri jabolka
meni pobrat?«**

**»Kako se predrnez
me tukaj nadležvat,
pober se od mene,
nesramni lenuh!
Ko b tacemu sadje
za metat imela,
raj vidim, da vzame
peklenski ga duh.«**

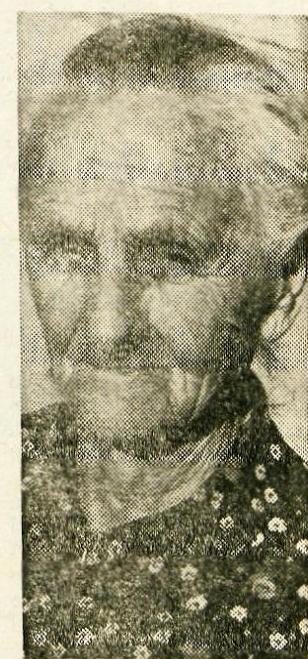
**Pohlevna solzica
na lice mu kane,
od srčnih bridkosti
odpravi se preč.
Ko zjutraj prevzeta
skopulja ustane,
prelepega vrta
ni videla več.**

Pesmica, ki jo je zapisal Dušan Stanjko, in pripovedka, ki jo je zapisala Darinka Orehovec, obravnavata torej isti motiv: hudobno, skopuščno gospodinjo, ki jo pride poprosit berač za jabolko, ona pa ga mu ne da in še reče »Raje naj mi hudič boršt odnes na Zaplato!« (Darinka Orehovec), oz. »...raj vidim, da vzame peklenski ga duh!« (Uršula Stanjko). Prvotno gre torej nedvomno samo za odnos gospodinje in berača pa za kazeno neke, višje sile zaradi njene skoposti, zveza z nastankom Hudičevega boršta pa je gotovo kasnejšega nastanka. Ostale različice pripovedke o nastanku Hudičevega boršta govorio namreč o sporu dveh kmetov zaradi gozda oz. zaradi lastništva lesa v gozdu kot o vzroku za prepričanje hudiča »na pomoč«.

Vsem našim bralcem, ki poznajo še kakšno različico pripovedke bodisi o nastanku Hudičevega boršta bodisi o hudočni gospodinji in beraču, bomo hvaljeni, če nam bodo to sporočili. Obiskali jih bomo ali pa nam lahko kar pošljete zapis. Če boste pripovedko ali pesmico zapisali sami, ne spremajte niče-

sar tistega, kar boste slišali pri starih ljudeh. Zapišite tako, kot boste slišali. Vaše prispevke bomo z veseljem objavili.

A. Triler

Uršula Stanjko

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

vina

77

okracije in samoodločbe z
od kakimi tremi meseci za-

drotariat!

jo socialno demokratski
njena načela o vojni, o
delovnega človeštva, o

je zaspala.

Roziko in s Slavkom vozi
proti vasi, iz katere je

Razmišlja o stricu Anto-
kakor grob.

njene misli pri Andreju
in zaradi podobne usode

ilja o razdalji, ki jih še
ja ustavila in kjer zavije
času, ki ga je odmerila

ni konec. Ljudje poslu-
ta ne poznata) duhovnega
digal:

duhovnik izrekel Jezusov
ste ... a reče), morda že
že zahteve po svobodni,
To vam zagotavlja prvi
duhovnik dr. Anton
odločno zahteva izpolni-
tacije. Naj živi pravčni
Korošč! Naj živi Avstri-
v okviru velike, slavne
riji? Nel Avstria mora

propasti! Mora zaradi Andreja! Zaradi menelj kljubuje trmasto v sebi Rozi duhovnikovim vzklikom.

»Nič novega! Nič vzpodbudnega!« pravi Štefi. Rada bi se prernila do pokopališkega zidu, kjer visi štirinajst trnjevih vencev križevega pota te vasi.

Toda gneča je prevelika. Treba bo počakati, da bo vzklikanja konec.

»Zahlevamo svobodno državo!«
»Zahlevamo konec vojn!«
»Zahlevamo amnestijo vseh zaprtih!«
»Zahlevamo mir!«
»Zahlevamo kruh!«
»Zahlevamo delo!«

Tako vzklikla ljudstvo.

Mir, ki bo vrnil ženam može.

Mir, ki bo vrnil otrokom očete.

Mir, ki bo vrnil materam sinove.

Kruh, ki bo nasilil lačne.

Delo, ki bo revnim ustvarjalo kruh in ohranjalo domačo zemljo slovensko.

Delo na domačih tleh.

Delo, ki ga revnim in golin bajtarskim rokam ne bo več treba iskati s culami na tujem v nemških, v francoskih ali belgijskih rudnikih ali onstran morja v argentinskih gozdovih in pampah, pod mrzlim lednim nebom Kanade ali tavit za kruhom beden in lačen v dolarskem paradižu Združenih držav Amerike tako, kakor so mnogi morali pred vojno, ker je bila domača gruda do domačih delavcev preskopa in je zanje poznala v tovarnah samo najtežja, a najslabše plačana ročna dela, k strojem pa vabilo delavcev iz nemških pokrajin cesarstva ali pa celo iz nemškega Vladarstva ter tudi z njimi skušala domačo slovensko grudo napraviti nemško v vseh mestih in povsod, kjer so tovarne.

Delo in kruh na domačih tleh!

Take so ljudske zahteve.

Jim to uresničenje majniške deklaracije zagotavlja?

Brez uresničitve teh zahtev ni mogoče terjati od ljudi, ki morajo s trebuhom za kruhom na tuje, da bi ljubili državo in v njej začutili domovino in jo kot domovino vzljubili.

Štefi je ob teh vzklikih, kakor da bi bila na socialističnem zboru in ne na shodu, na katerem imajo prvo besedo politikantski duhovniki, ki so, žal, vsaj zgodovina tako dokazuje, doslej še vselej bili na strani oblasti in daleč od uresničevanja tega, kar je od njih terjal s svojim naukom Kristus, razen v tistem davno davnem času krščanstva, preden je krščanstvo postalo sila in oblast, a je potem iz sužnjev, ki jim je obetalo, da jih bo napravilo za ljudi, napravilo samo tlačane in nadaljevalo, ne Kristusove vere v počlovečeni in

suženjstva odrešeni svet, marveč družbo, ki se je ravnala po starih grških načelih, družbo osvajalskih, izkorisčevalskih in zasužnjevalskih slojev belega človeka, ki je zaradi svojih tlačiteljev in izkorisčevalcev v očeh izkorisčenih in zasužnjenih postal bela grabežljiva zver v človeški podobi...

V takih mislih se Štefi med razhajajočo se innožico približa spominski kapelici in se zagleda v napis, v imena in v trpečega Kristusa in zdi se ji, da ji Kristus z žalostnim trpečim pogledom pritrjuje.

Tu, pred kapelico jih najde Štivčeva ...

4

Štefi in Rozi nemita, ko poslušata skoro šepetajočo pripoved Štivčeve o nevarnosti, ki preti judenburškim ubežnikom, če se ne bodo mogli pravočasno umakniti z ozemlja, ki ga nameravajo cesarske žandarmerijske in vojaške enote preiskati in poloviti ubežnike.

»Tako se bojim,« šepeta Štivčeva. Skrbi jo, da so se možje premisli zaradi Andrejeve trme (čeprav Andreja sedaj še ne omeni, da bi ne užalila svoje nove priateljice Rozike). Boji se, da še vedno čakajo v svojem skrivališču ali kje bolj visoko v hribih, namesto da bi pohiteli in se čimprej umaknili na ono stran Baške grape in od tam v Škofjeloško hribovje, kjer je sedaj najvarnejše, saj so preganjalske enote, ki so včeraj popoldan prišle v Kobarid in baje tudi v Tolmin in Bovec, prišle prav od tam.

»V Škofjeloško hribovje? To je tako daleč,« zašepeta Rozika, prizadeta zaradi vznemirljivih novic, ki so ji pokvarile današnji dan, pravzaprav večer, ki se ga je že vse te dni veselila, saj se je doslej z Andrejem samo bežno srečala in še tedaj nista bila sama. Toliko da sta se pozdravila in da ji je Andrej naročil, naj gre ob priložnosti obvestiti njegovega brata Matijo, da je srečno pobegnil in pribeljal iz Judenburga; Matijo, ki si želi cesarjeve zmage, ki bi Andreja in njio pregnala z domače grude v daljno tujino in v negotovo prihodnost; Matijo, ki ji ni bil nikoli posebno pri srcu, a ga je šla s Štefi in Slavkom včeraj vseeno obvestiti samo zato, da bi lahko nočjo Andreju povedala, da je obiskala Matija in da mu prinaša njegove pozdrave in želje, da bi se srečno skrival in da bi po zmagi cesarske orožja srečno pobegnil v tujino, v kako državo, ki ni bila s cesarjem v vojni.

To je Matija še posebno poudaril, naj Andreja opozori, saj bi bil drugače Andrejev beg brez smisla.

Oblasti v premaganilih državah bi ga na zahtevo cesarskih oblasti prijele in ga poslale nazaj. Tu pa bi ga čakala krogla kakor slehernega deserterja. Svojo nepremišljeno neumnost bi moral plačati z življenjem, — je rekel tako brezčutno in neprizadeto, kakor da Andrej ni njegov brat, zaradi česar se ji je Matija ob slovesu zameril takoj zelo, da ji je bilo davi dvakrat žal, ker ga je šla obvestiti in ker je sinoči ostala v Bači, namesto da bi se vrnila in prišla sem.

»Se zidal bo gledišče, ko se leto pomladi...«

Prav v dneh, ko se je dr. France Prešeren, s cesarskim dekretom novoimenovani odvetnik, odpravljal v Kranj — so v Ljubljani, 17. oktobra 1846, slovesno odpirali obnovljeni in prezidani Talijin hram, Stanovsko gledališče.

Zato gotovo ne bo narobe, če na to naključje navežemo še nekaj besed o Prešernovem odnosu do gledališke umetnosti, o njegovih dramatičnih načrtih in o nekaterih poizkusih v zvezi z odrškimi prikazi pesnikovega življenja in dela.

SLAVJE STOLETNICE

Naj bo ta kratek zapis hkrati tudi droben glas v zboru vseslovenskih slavnosti ob stolnici ustanovitve Dramatičnega društva v Ljubljani.

Seveda pa segajo začetki slovenske gledališke dejavnosti doli bolj nazaj; celo tja v leto 1657, ko so ljubljanski jezuitski dijaki v slovenskem jeziku uprizarjali »Paradiž«.

Potem je tu še leto 1721, ko so v Škofji Loki domačini uprizarjali znameniti »Pasiyon«. Hkrati pa je ta »Pasiyon« tudi prvo zapisano slovensko dramsko besedilo, ki ga sedaj skrbno hrani kapucinski samostan v Škofji Loki. Obsega v 14 podobah kar čez tisoč slovenskih starih izpod peresa patri Romualda Škofjeloški »Pasiyon« je uprizarjal pravcata množica igralcev — nad 300 oseb!

Se pomembnejše leto v slovenski gledališki kroniki pa je nedvomno leto 1789, ko je naš radovaljski rojak Anton Tomaž Linhart v ljubljanskem Stanovskem gledališču uprizoril svojo »Županova Micko«. Ni pa igre samo napisal, pač pa je v njej tudi sodeloval kot igralec!

Dramatik dr. Bratko Kreft je takole označil vrednost uprizoritev Linhartovega dela:

»Nobena nemška ali italijanska predstava v Stanovskem gledališču, čeprav so zapeli v njej slovenski vložek, ni mogla manifestirati tega, kar je manifestirala uprizoritev »Županova Micke«: narodno, kulturno in socialno zavest in moč ljudstva, v katerem jeziku je tudi mogoče ustvariti gledališče... Ce veljajo besede, ki jih je v tisti dobi zaklical Schiller nemškemu narodu, da narod brez gledališča ni narod, potem se je v tisti decembrski noči 1. 1789., ko so Linhartovi igralci prvič uprizorili »Županova Micko«, dolončno ustoličila tudi naša narodnost.«

Po petdesetletnem zatišju, ko ni bilo več čuti slovenske besede raz gledaliških desk, so zasijali prvi žarki spet šele 1. 1848. Tega leta je bilo v Ljubljani ustanovljeno »Slovensko društvo«, ki mu je pristopilo tudi nekaj Kranjčanov in bližnjih okoliščanov: Konrad Pleiweis brata Rudolf in Konrad I.

kar, Jakob Strupi ter širje mladi kaplani: Lovro Pintar, Luka Stanovnik, Jože Križnar in Valentin Ravnikar. »Slovensko društvo«, ki mu je od vsega začetka predsedoval dr. Janez Bleiweis, je v tem tega in prihodnjega leta uprizorilo 7 odrskih del.

Pomembno je tudi leto 1855, ko je Fran Levstik napisal in uprizoril svojega »Juneteza«. — Veselje do iger je postalo vsespološno tudi na podeželju. Nekako smotrnost v to prosvetiteljsko delo pa so vnesle še Čitalnice.

ZASLUŽNE ČITALNICE

Konec leta 1869. je bilo na Slovenskem že 58 večjih čitalnic. — Prvo so ustanovili 29. 1. 1861 v Trstu, sledila so mesta in kraji: Maribor, Ljubljana, Celje, Tolmin, Gorica, Škofja Loka, Ptuj — Kranj je bil deveto mesto, ki se je ponašalo s to, za one čase tako pomembno nacionalno ustanovanje.

Literarni in kulturni zgodovinar dr. Ivan Prijatelj je slovensko čitalništvo takole ocenil:

»Čitalnice niso bile samo bralna društva, ampak zavodi, ki so skrbeli za družabne zabave in gojitev petja, glasbe in začetke dramatike. Bile so učilnice domačega govora v slovnični in konverzaciji. Budile so smisel za slovensko črivo, bile so predavalnice in posvetovalnice političnih voditeljev, a tudi nacionalne vabilnice... Doba Čitalnic je otroško lepa doba brstenja in cvetja...«

Nas bo seveda zdaj posebno zanimalo, s kakim zanom so stari Kranjčani že leta 1862 ustanavljali svojo Čitalnico. Profesor Makso Pirnat pripoveduje o teh svetih dneh:

»Dne 23. novembra 1. 1862 so v bližnji Škofji Loki s slovesno besedo otvorili svojo Čitalnico. Te slavnosti se je udeležilo iz Kranja mnogo meščanov, med katerimi se je že začela na tihem buditi narodna zavest. Silno navdušeni so se vrnili domov. Na dan sv. Katarine — torej dva dni po loški slavnosti — je že krožila po Kranju iskreno pisana okrožnica, ki poziva meščane, naj se predramijo in tudi ustanove svojo Čitalnico. — Okrožnico so podpisali: trgovec Konrad Pleiweis, župan Konrad Lokar, lekar nar Karl Šavnik, trgovec Matej Pirc in Katarina Florian.«

Naslov okrožnice je bil: »Povabilo vsem domoljubnim mestjanom.« Imelo pa je vabilo neprizakovani uspeh. Za člane se je prijavilo kar 71 vrlih »mestjanov«. Med njimi so bila tudi takra imena kot: Janko Urbančič, graščak s Turna nad Preddvorom (brat pisateljice Josipine Turnograjske), Janez Reš,

dekan kranjski, baron Anton Zois, dr. Janez Bleiweis, pesnik in politik dr. Lovro Toman ter drugi. — Za svojega prvega častnega člena je kranjska Čitalnica že 1. 1863 imenovala slovitega škofa, narodnjaka in mecenja Josipa Jurija Strossmayerja.

Kipeče narodnostno navdušenje nekdajnih naših soobčanov najbolje ilustrira dejstvo, da so vsi udeleženci ustanovne skupščine nove Čitalnice, ki je bila v gostilni »Stara pošta«, skupno odšli do pesnikove gomile. Pevski zbor je zapel pesem »Na grobu Prešernovem«, ki jo je posebej za to priložnost spesnil Fran Levstik, uglasbil pa dr. Benjamin Ipavec. Ob sklepu slovesnosti so pevci še zapeli »Luna sije...«

Sporočilo pravi, da je petje »... vse navzoče tako ganilo, da je mahoma zavladala med množico grobna tišina in da so se v neštetih očeh zaiskrile solze svetega ginjenja. — Bil je to dan, kakršnih je malo videl Kranj; dan narodnega navdušenja, ki je rodil najlepših, obilnih sadov. In brez dvoma mnogo pripomogel k narodnemu prerojenju mesta Kranja.«

In res! Izjemno živahnova dejavnost nove Čitalnice se je zrcalila predvsem v številnih gledaliških predstavah.

PRVA IGRA

Prva igra v slovenskem jeziku »Pravda« je bila uprizorjena v Kranju dne 29. junija 1864. — (Torej bi smeli v Kranju letos slaviti kar 103-letnico slovenskega gledališkega udejstvovanja!)

Po tem prvem ohrabrujčem začetku na »deskah, ki pomenijo svet«, so si v tem in v naslednjih letih igre kar sledile: I. 1864 je »Čitalnica« uprizorila še »Popotnika« in »Starost — slabost«; I. 1865 »Domači prepriki«, »Dobro jutro«, Vilharjevega »Župana«, Linhartovo »Županova Micko« in Luize Pesjakove »Svitoslava Zajčka«; I. 1866 »Bob iz Kranja«, spevoigro »Advokat«, »Kljukec je od smrti vstal«, »Kteri bo?« in Bleiweisovo »Zvesta do smrti.«

S ponosom lahko pokaže Kranj na teh trinajst slovenskih predstav še pred letom 1867, ki ga slavimo letos kot rojstno letnico ljubljanskega Dramatičnega društva.

Vendar je ta letnica odločilna v zgodovini slovenske gledališke umetnosti. Dramatično društvo je namreč že 1. 1892 preraslo v ustanovo, ki se danes imenuje Slo-

vensko narodno gledališče. Torej velja slavje stoletnico ustanovitve neposrednega predhodnika sedanjega reprezentativnega nacionalnega gledališča! Nikakor pa ne začetkom gledališke dejavnosti na Slovenskem, ki so seveda dosti starejši.

Ustanovitev Dramatičnega društva je bila v letu 1867 zares pomemben kulturni dogodek. O tem naj pričata odmeva iz teh dni.

Naš kranjski rojak, dolgoletni »oče slovenskega naroda«, dr. Janez Bleiweis, je v »Novicah« z navdušenjem pozdravil ustanovitev ljubljanskega Dramatičnega društva.

Portal Kazine v Kranju, kjer je vprizarjala Čitalnica svoje gledališke predstave

»Rojaki, zopet je odprto novo področje delavnosti, ki bode na veliko korist vsemu slovenskemu narodu. Naj se krepko in čvrsto razvíje mlađo društvo in požene novo cvetje na polju slovenskega gledališča in domače umetnosti.«

Pisatelj Fran Levstik, ki je bil I. 1868 izvoljen za prvega predsednika novega Dramatičnega društva, je takole začrtal pot slovenskemu gledališkemu življenju.

»Položimo temelj narodnemu gledališču, katero bo bistregla ume slovenskega vredno, katero bo prijet dom za narodno razveseljevanje, šola lepih nравov in čiste narodne besede ter budilno zrcalo plemenitih čustev in dejanj človeških.«

TALIJIN VERNIK

Vsekakor moramo še opraviti uvrstitev tega zapisa v zgodovini slovenskega gledališča v to naše prešernovsko kramljanje.

Prešeren kot vemo iz sporočil sodobnikov ni bil kak odlieden, samotarski človek — nasprotno, vprav družbo-ljubiv je bil. Saj je znano, da je že v Ljubljani rad zahajal na plese in v gledališče. Tak je bil tudi v Kranju, kjer se je udeležil »bal« v Khlissteiu in često prihajal v kazino.

Da je bil Prešeren res nekak kar reden obiskovalec ljubljanskega gledališča, pa nam izpričuje dvoje sporočil.

Pesnik blejski soimenjak hotelir Franc Prešeren je med drugim pripovedoval pisatelju Janezu Trdinu: »Prav lahko smo zapazili, da je v gledališču, na plesiščih in vseh večjih zbirališčih iskal Francetovo oko vselej njo, in če jo je zazril, da se je ni mogel nagledati.«

Dne 5. septembra 1837, ko je bil Prešeren na neki predstavi v gledališču, je nenašoma tamkaj zagledal sošolca, poznejšega škofa, Antona Martina Slomška. Po predstavi sta šla skupaj na večerjo in tamkaj mu je Prešeren stisnil v roke znani nagajivi epigram o »Devištvu«.

Podoba je, da je tudi Prešeren sam moral misliti na pisanje dramatskega dela v stilih. Vsaj tako smemo sklepati iz besed, ki jih govoriti učenec staremu pisarju v »Novi pisarji«:

Romance zdaj pojéjo
in balade,
tragedija se tudi nam obeja,
sonete slišim peti
pevce mlaude.

Kako natanko, kot pravi videc, je Prešeren vedel že tedaj za ceno Linharta — gledališčnika, izpričujeta njegovi vrstici v grobnem napisu: .

Komu Matiček, Micka,
hči župana,
ki mar mu je slovenstvo,
nista znana?

Ostane nam še bežen pogled na dramatska dela, igrokaze, librete in scenarije, ki imajo za vsebino pesnikovo življenje ali njegovo delo. Zaradi stiske s prostorom moramo to zanimivo, a razmeroma obsežno poglavje, odložiti za prihodnji zapis v tej rubriki.

Črtomir Zorec

Po Prešernovih stopinjah

Nesreča preteklega tedna

Od 10. do 14. novembra se je na gorenjskih cestah prijetilo 14 prometnih nesreč.

V ponedeljek popoldne se je na cesti med Krnico in Pokljuko hudo ponesrečil Jože Urbančič z Bledu v avtomobilu KR 60-81. Po izjavi voznika ga je med vožnjo ne-nadoma zbolelo pod desnimi rebri, tako da je spustil krmilo. Avtomobil je zaneslo na rob ceste, od koder se je prevrnil 20 metrov po strmem gozdnem pobočju. Voznik se je hudo ranil, škode na avtomobilu pa je za okrog 5000 N din.

Vozniku Ignacu Zupanu je pri vožnji na cesti Podvin — Radovljica nenadoma pošla sprednja guma. Zaradi tega je vozilo zaneslo na rob ceste, od koder se je prevrnil v jarek. Voznik Zupan se je pri tem laže poškodoval, škode na avtomobilu pa je za okoli 3000 N din.

Istega dne ob enih ponoči se je zgodila prometna nesreča na cesti Kranj — Golnik. Voznik Jože Grašič iz Gorič pri Golniku je zavozil na levo stran ceste, zadel ob-

Smrtna nesreča pred Martuljkom

V torek, 14. novembra, se je ob osmi uri zjutraj pripeta huda prometna nesreča na cesti prvega reda v Gozd Martuljku. Službeni voz carinarnice Jesenice, ki ga je vozil Alojz Lavriha, upravnik carinarnice na Jesenicah, je vozil v smeri proti Kranjski gori. V desnem blagovinku je na rahlo polezeni cesti avtomobil začelo zanašati v levo, pri čemer je treščil v dvoje smrek. Voznik avtomobila Alojz Lavriha je med prevozom v bolnišnico umrl, sopotnika v avtomobilu Jovan Savić in Lazaros Mitrevski pa se hudo ranjena zdravita v jeseniški bolnišnici. Na avtomobilu je za 20.000 N din škode.

L. M.

L. M.

NOVOST — KVALITETA — PRAKTIČNO

sodobna obloga za pod
TAPISOM

na zalogi v naši poslovalnici
MANUFAKTURA Lesce, oddelek DEKORATIVA — skladisču pohištva

TRGOVSKO PODJETJE
murka
LESCE

Neprevidno prehitevanje

V soboto dopoldne se je pri bencinski črpalki v Kranju pripeta hujša prometna nesreča. Voznica Ludvika Gašperšič v avtomobilu KR 24-01 je pri črpalki zavijala na levo. Za njenim avtomobilom je vozil osebni avtomobil KR 101-29, ki ga je upravljal Jože Zabret, rojen 1945, in je v tem trenutku prehiteval po levi strani. Pri trčenju ni bil nihče ranjen, na obeh vozilih pa je škode za 3000 N din.

L. M.

Požar v tržiški tovarni kos in srpop

V tržiški tovarni kos in srpop je v sredo, 8. novembra, ob 11.35 dopoldne izbruhnil požar, ki pa na srečo ni terjal nobene materialne škode. Po besedah predstavnika tovarne kos in srpop je prišlo do samovžiga pri kalilnih pečeh pod streho. Požar so pogasili sami delavci z ročnimi gasilnimi aparati, tako da tržiški gasilci, čeprav so prišli takoj na mesto požara, niso imeli dela. vig

L. M.

Utopila sta se

V soboto, 10. novembra, je Sora pri Škofji Loki naplavila truplo Cvetka Dolinarja, rojenega 1938, iz Brekovice. Pokojnika so pogrešali ob 6. novembra letos.

Istega dne so v Jezernici na Zgornjem Jezerskem našli truplo Alberta Svatovška, rojenega 1906, iz Zg. Jezerskega. Komisija še ni ugotovila vzrokov utopitve.

Naš fotoreporter je na cesti Kranj—Ljubljana posnel razbit avto. — Vozniki, razmere na cestah bodo zaradi vremena vsak dan bolj nevarne. Upoštevajte to, da bo čim manj podobnih prizorov — Foto Perdan

Zahvala

Ob tako nepričakovani hudi nesreči, ki je zadela mojega ljubega moža in očka

Jožeta Zormana

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so mi v tako hudi dneh stali ob strani, vsem za izraženo sožalje, darovano cvetje in vence. Posebno zahvalo smo dolžni vsem gasilcem za njihovo požrtvovalnost in tov. Ropretu za poslovilne besede, AMD Šenčur, g. župniku iz Cerkelj za izrečene ganljive besede in vsem, ki so z meroj sočustvovali, pomagali in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: žena Mici, sinovi: Jožko, Vilko in Slavko ter ostalo sorodstvo

Praprotna polica, 11. 11. 1967

Zahvala

Ob smrti našega dragega brata in strica

Filipa Šorlija

se zahvaljujemo vsem, ki so mu pomagali ob njegovi hudi bolezni. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Vrbnjaku ter zdravnikom in ostalem zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice na Golniku in kirurške klinike v Ljubljani. Zahvaljujemo se č. duhovščini in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje. Hvala tudi vsem drugim, ki so nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: bratje in sestre, nečaki in nečakinje

Kranj, dne 13. novembra 1967.

NOVE OBRESTNE MERE

na hranične vloge

6,25 % ZA HRANILNE VLOGE NA VPOGLED
 7 % ZA HRANILNE VLOGE VEZANE ZA DOBO 1 LETA
 8 % ZA HRANILNE VLOGE VEZANE NA 2 LETI IN VEC

GORENJSKA KREDITNA BANKA KRANJ

s podružnicami:

**NA JESENICAH, ŠKOFJI LOKI
V RADOVLJICI, IN TRŽIČU**

Varčevalec z vlogo 1.000 N din je zavarovan za primer nezgodne smrti ali trajne invalidnosti

Prodam

Prodam MOPED kolibri, registriran, primeren za cross, hitrost 85 km, 6 KM. Kovor 82, Tržič 2408

Prodam SOTOR za štiri osebe, dodatni STEDILNIK gorenje in PRIKOLICO za VW. Kranj, Cirilova 16 2409

Elita
PRI
KRANJCU
KRAJN
Cankarjeva 7

Prodam rabljen BRZOPRILNIK, Debeljak Ivan, Vrbnje 18, Radovljica 2410

Poceni prodam osebni avto fiat-1100, E-model. Naslov v oglasnem oddelku 2411

Prodam MLATILNICI z reto, brejo svinjo in 6 tednov stare PRASIČKE. Poženek 16, Cerkle 2412

Prodam PRAŠICA, 90 kg težkega in BIKCA, 300 kg. Trenetišče 28, Golnik 2413

Prodam električno ČRPAL-KO za hišni vodovod. Križaj Anton, Hafnerjeva pot 22, Kranj-Stražišče 2414

Zelo ugodno prodam rabljeni pohištvo. Aljaževa 5, Jesenice 2415

Prodam plemenskega VOLA, ki zna voziti. Zg. Lipnica 17, Kamna gorica 2416

Prodam KRAVO, ki bo decembra teletila in 6 tednov stare PRAŠIČKE. Praprotna polica 13, Cerkle 2417

Prodam moško športno KOLO. Naslov v oglasnem oddelku 2418

Prodam mlado KRAVO s teletom. Studenčice 3, Lesce 2419

Prodam 7 - tednov stare PRAŠIČKE. Voklo 12, Senčur 2420

Prodam novo zidno OPE-

KO 25x40 cm. Naslov v oglasnem oddelku 2421

Prodam 6 tednov stare PRASIČKE. Sp. Brnik 67, Cerkle 2422

Poceni prodam VLOZEK za raztegljiv kavč in otroško KOŠARO z žimnicami. Chrvata, Planina 5, Kranj 2423

Zaradi selitve prodam POHIŠTVO. Naslov v oglasnem oddelku 2424

Prodam nov polkavč in otroško POSTELJICO po zelo ugodni ceni. Naslov v podružnici Glasa Jesenice 2425

Sobni KAMIN in STEDILNIK gorenje na drva prodam. Naslov v oglasnem oddelku 2426

Dobro ohranjen plinski STEDILNIK ugodno prodam. Sifrer, Stara Loka 1, Škofja Loka 2427

Prodam žlindrino OPEKO 30x40x20 cm. Naslov v oglasnem oddelku 2428

Kupim

Kupim SLAMO za krmo. Gregorc Jože, Hraše 26, Smlednik 2429

Kupim LEP VOZ zapravljeni dvosededežni. Culibrk Slavko, Podbrezje 56, Duplje 2430

Kupim kovaško ORODJE, lahko rabljeno. Pišite: Černjak Alojz, Jesenice, Maršala Tita 61 2431

Kupim rabljeno KAD-500—1000 litrov, za sadje. Naslov v oglasnem oddelku 2432

Ostalo

Iščem mlajšo UPOKOJENKO za varstvo 2-letnega otroka in pomoč v gospodinjstvu. Nudim hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2433

Obveščamo, da smo odprli SPREJEMNICO za kemično čiščenje oblek in ostalega blaga v pralnici pri Vodovodnem stolpu, Kranj, Begunjska 11. Se priporoča »USLU-GA—Stražišče« 2442

Našel sem moško športno KOLO št. 665223. Dobi se Kokrica 281, Kranj 2434

ŠOFERJI! POZOR! polnim in popravljam vse vrste akumulatorjev. GRAJZER Lovro, Sejnišče 2, Kranj 2435

SVEŽA JAJCA po reklamni ceni prodaja valinica v Naklem pri Kranju 2436

Podpisani MARKO ANTON iz Poženka 35 preklicjem izrečen očitek v gostilni »pri Cešnarju« v Cerkljah, Antonu Globičniku iz Zg. Brnika, da mi je poškodoval ključavnico 2437

Inštruiram matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. Naslov v oglasnem oddelku 2438

Inštruiram vse predmete za osemletko, razen angleščine. Ponudbe poslati pod »Poceni« 2439

Opremljeno SOBO oddam. Ponudbe poslati pod »Stražišče« 2440

Dobri ženi in skrbni mamiči KRT POLDKI vse naj-

lepše k njenemu godu želi mož Janko in hčerka Irena 2441

Iščem starejšo ŽENSKO za varstvo dveh otrok na Zl. polju. Naslov v oglasnem oddelku 2443

DOM na Čemšeniku (nad Kokro) posluje v zimski sezoni 1967/68 kot planinska postojanka in je redno oskrbovan ob sobotah, nedeljach in drž. praznikih. Planinska sekcijsa »SAVA« Kranj 2394

Kmetijska zadruga Škofja Loka razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- tovorni avtomobil Deutz 4500, leto izdelave 1960
- traktorska prikolica, »kiper«, enosna, z nosilnostjo 3 tone

Obe vozili sta v voznem stanju.

Javna dražba bo v ponedeljek, 20. 11. 1967, ob 8. uri pri zadružni mehanični delavnici v Škofji Loki.

Obveščamo naše zavarovance, da smo izplačali naslednje odškodnine za požarne škode:

dne 24. 10. 1967 Anton Pogačnik, Brezje 71, p. Brezje **S din 2,947.240**

dne 24. 10. 1967 Cerkveno predstojništvo, Cerkle **S din 2,581.800**

dne 9. 11. 1967 Marija Gabrijelčič, Brezje 63, p. Brezje **S din 1,317.500**.

Uprava Zavarovalnice Kranj

RAZPRODAJA

Knjige lahko nabavite v poslovalnici Mladinska knjiga, Kranj, Maistrov trg 1.

VELIKA JESENSKA KNJIŽNA

Založbe MLADINSKA KNJIGA
do 10. decembra 1967

Znižanje cen knjigam do 75 %

Transturist

OPOZARJA NA TURISTIČNE IZLETE MED PRAZNIKI ZA 29. NOVEMBER

- šestdnevno potovanje po Italiji od 28. novembra do 3. decembra. Cena samo 590 N din
- V Pariz s Simplon-ekspressom od 28. novembra do 3. decembra. Cena samo 590 N din
- Izlet v Budimpešto od 29. novembra do 1. decembra. Cena 310 N din
- V Bolgarijo in Turčijo. Odhod 25. novembra, povratek 2. decembra. Cena 778 N din.

Prijave za vse izlete sprejemajo poslovalnice do 10. novembra. Poslovalnice »Transturista«: Ljubljana, Subičeva 1, tel. 20-316, na Bledu, v Bohinju, Radovljici, Škofji Loki, Domžalah in Piranu.

Najboljši gorenjski športnik

Tretji glasovalni kupon za najboljšega gorenjskega športnika

V uredništvo smo prejeli že lepo število glasovalnih listkov. Čeprav za sedaj še ne moremo govoriti o končnem zmagovalcu, lahko že povedemo, da se je izoblikovala »vodilna skupina« športnikov, v kateri so Lidiya Švarc, Ludvik Zajc, Marjan Mesec in Majda Ankele. Po današnjem kuponom bomo objavili le še dva, zato pohitite z glasovanjem.

Sportniki, med katerimi izbiramo najboljšega (po abecednem redu): Majda Ankele, Albin Felc, Blaž Jakopič, Silvo Londer, Vlado Martelanc, Marjan Mesec, Polde Milek, Peter Stefančič, Lidiya Švarc, Jože Turk in Ludvik Zajc.

Vsek bralec ima pravico poslati neomejeno število glasovalnih kuponov. Upoštevali bomo kupone, ki bodo prispevili v uredništvo najkasneje do petka, 24. novembra. Točkovanje bo bilo izvedeno po ključu 5, 4, 3, 2, 1.

Najboljši gorenjski športnik bo prejel prehodni pokal Glasa.

Glasovalni kupon

Najboljši gorenjski športnik

1.
2.
3.
4.
5.

Naslov

Podpis

Opomba: Izrežite kupon in ga izpolnjenega pošljite na naslov: Uredništvo Glasa, Kranj, Trg revolucije 1. Kupon lahko pošljete v pismu, nalepite na dopisnico ali pa oddate v uredništvo.

Plavalna nepismenost izginja

Kranjske osnovne šole so pričele z rednim poukom plavanja

Vsako dopoldne v kranjskem zimskem bazenu odmevajo vzklikotri otrok, ki v okviru šolskega pouka hodijo tja k obveznemu učenju plavanja. Lani smo poročali o nezavidnem stanju glede znanja plavanja na osnovnih šolah, letos pa se je stvar bistveno spremenila na bolje.

Pred dvema letoma je pričela samoinicativno z učenjem plavanja osnovna šola France Prešeren. Ker so imeli v učenju lepe uspehe, se jim je lani pridružila tudi šola Lucijan Seljak. Letos pa zasledimo v zimskem bazenu vsako dopoldne poleg učencev omenjenih šol še učence osnovnih šol Stane Žagar in Simon Jenko.

O prizadevanjih po odpravi plavalne nepismenosti med kranjskimi učenci smo se pogovarjali s strokovnim sodelavcem Zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Kranju Štefanom Ošinom.

Letos je organiziral Zavod za prosvetno-pedagoško službo poseben sestanek ravnateljev vseh šol, na katerem so vsem šolam priporočili učenje plavanja po njihovih možnostih. Sestanek in priporočilo sta sledila lanskemu priporočilu sveta za telesno kulturo, da naj bi se uvedlo obvezno plavanje.

Ceprav danes še ni mogoče govoriti o rezultatih te-

koristne akcije, pa lahko že slišimo prve učence, ki zadovoljno ugotavljajo, da so se naučili plavati.

Za vse pete in šeste razrede je sedaj vpeljano obvezno plavanje. Plavanje vodi predmetni učitelji, nekaterim šolam pa pomaga še plavalni učitelj Zavoda za vzdrževanje športnih objektov. Na ta način imajo učenci vseh štirih kranjskih šol enkrat tedensko obvezno plavanje.

Največjo težavo za učenje plavanja predstavlja precej globoka voda v zimskem bazenu. V prvih treh tednih so ta problem rešili tako, da so znižali gladino na 1 do 1,40 metra, sedaj pa si Zavod za vzdrževanje športnih objektov prizadeva, da bi nabavili posebno premično dno s katerim bi lahko globino vode prilagodili vsaki starostni kategoriji (stalno spuščanje vode je namreč predrago).

Drug resen problem za vse šole je vprašanje cene brezplačna. Tudi pri tem je Za-

Letošnje tekmovanje je končano. Zanj je bilo prijavljenih pet ekip: Jesenice, Mladi rod (Šk. Loka), Tabor (Žiri), Trata (Šk. Loka) in Triglav (Kranj). Še pred tekmovanjem je Trata odstopila. Boj za gorenjskega prvaka so nadaljevale še štiri ekipe. Triglavani so v začetku pokazali največ, toda v jesenskem delu sploh niso več igrali. Tekmovalna skupnost je večkrat zahtevala pojasnilo, vendar vodstvo kluba ni odgovorilo, zato uvrstitev tega moštva ni upoštevala v končni lestvici.

Tako so ligo uspešno končale le tri ekipe. Med njimi so Žirovci bili najboljši, saj so vsa srečanja dobili. Loška in jeseniška vrsta pa sta precej izenačeni, vendar so Jeseničani zaradi boljše uvrstitev pred Ločani.

Skrbno delo z mladimi močmi se bo gotovo bogato obrestovalo pri obeh slovenskih ligaših (Kroju in Jesenicah), Kranjčani pa bi moralni vsaj mladim posvetiti več pozornosti.

V prihodnih sezoni bi bilo koristno, če bi še Radovljčani poslali svoje pionirje v boj za točke.

Lestvica

Tabor-Žiri	4	4	0	153:114	8
Jesenice	4	1	3	119:132	2
Mladi rod	4	1	3	96:122	2

Osebne napake: Mladi rod 63, Jesenice 54, Tabor-Žiri 44, izvajanje osebnih napak: Tabor 108:46 (42,6%), Jesenice 60:23 (38,3%), Mladi rod 40:10 (25%).

Najboljši strelec: 1. Pečelin (Tabor) 53, 2. Vehar (Tabor) 40, Jurca (Jes.) 31, Božič (Jes.) 30, Draksler (M. rod) 23 itd.

vod pokazal polno razumevanje, saj so odobrili šolam polovični popust (ura v bazenu stane 3500 starih dinarjev). Nekateri šole so si pomagale še s tem, da delno prispevajo za učenje plavanja tudi sami učenci.

Poseben problem, katerega bo treba nujno rešiti še pred nastopom zime, je glede sušenja las. Zavod za sedaj razpolaga še s premalim številom »fenov«, kar lahko povzroči še zelo neljube posledice.

Z dobro voljo in razumevanjem odstranjujejo tako eni kot drugi vse ovire, in tako bo morda le uresničen cilj, da ne bi noben učenec zapustil osnovne šole kot neplavalec.

Šole iz okolice Kranja niso v položaju, da bi lahko vpeljale redno plavanje, vendar so tudi pri njih glede tega naredili velik korak naprej. V načrtih imajo namreč, da bodo izkoristili športne dneve in druge podobne priložnosti za obisk zimskega bazena. Na ta način bo končno v kranjski občini le pričela izginjati plavalna nepismenost.

P. Colnar

Gorenjska košarkarska liga — pionirji

Tabor — Žiri brez poraza

2:2 (100 %), 3. Jurca (Jesenice) 20:10 (50 %).

Sistematsko delo s pionirji se kaže tudi v rezultatih. Škoda je, da ekipa Žirov nimata doma starejših vornikov (nimajo članske ekipe), toda kljub temu dosega lepe uspehe in je na dobrati do kvalitetnega košarkarskega centra v Žireh, saj imajo tudi zelo močno žensko ekipo.

P. Pokorn

Selčanke drugič osvojile pokal

V Slovenjem Gradcu sta se v republiškem rokometnem finalu za rokometni pokal srečali ženski ekipi Selc in Kranja. Kot lani, je tudi letos uspelo osvojiti to lovoriko igralkam iz Selc.

Selea: Lotrič, Jelenc, Gajger, Čufar I 3, Benedičič 4, Čufar II, Demšar, Veber, Golia, Pikuš 6, Šmit.

Kranj: Krampelj, Kolman 1, A. Ankele 4, Kristan 2, Liebhart 2, Slevec 3, Troha, Pišler, Sokolič.

V izredno izenačeni igri so Selčanke slavile vendar začušeno zmago. Kranjčanke so v začetku vodile, vendar so Selčanke izenačile in nato

vodile skozi vso igro. V drugem polčasu so Kranjčanke kar trikrat izenačile, vendar sta ob koncu Benedičičeva in Pikuševa zagotovili zadostno prednost.

Najboljše pri zmagovalkah so bile Čufarje, Benedičičeva in Pikuševa, pri Kranjčankih pa Ankeletova, Krampljeva in Slevečeva.

V moškem finalu je Slovenski Gradec visoko porazil ljubljanski Slovan s 23:8 (12:4).

Jože Turk, državni prvak v kegljanju pravi: »Drugi so boljši«

Jože Turk ni uspel obraniti lanskega naslova slovenskega prvaka (zasedel je drugo mesto), zato pa se je izkazal na državnem prvenstvu s tem, da je postal novi državni prvak. Na kegljišču v Kranju sva se pogovarjala o njegovi športni poti.

»Kegljati sem začel leta 1953. Nastopil sem na prvenstvu Kranja in zasedel prvo mesto.«

— Ste eden izmed redkih, ki je dosegel lepe uspehe tudi kot mladinec.

»Državni mladinski prvak sem bil leta 1958 — tedaj sem postavil tudi še veljavni državni mladinski rekord 901 kegelj, slovenski prvak pri mladincih pa sem bil v letih 1956 in 1957.«

— Vaši največji uspehi?

»Lani sem bil slovenski članski prvak, gorenjski prvak ter skupaj z Jerebom prvi v parih, letos pa sem poleg naslova državnega prvaka osvojil drugo mesto na republiškem prvenstvu ter prvo na slovenskem in drugo na državnem prvenstvu v parih z Martelancem.«

— Kako gledate kot državni prvak na svoje tekmece?

»Mislim, da je Steržaj brez konkurence naš najboljši kegljač. Letos ni najbolje pripravljen, drugi pa to na tekmovanjih izkoristimo...«

— In Martelanc?

»Kaj mislim o njem? Kakšen je, najbolje pove podatek, da sem osvojil kranjsko prvenstvo le leta 1953, vsa druga leta pa jih je on. Mislim, da bo kranjski prvak dokler bo kegljal.«

— Vaš klub KK Triglav je dosegel izredne uspehe. V vi-

trinah so naslovi gorenjskega, republiškega in državnega prvaka, naslov ženske državne prvakinje, ekipnega moškega prvaka Gorenjske, Slovenije in Jugoslavije. Kako poteka življenje na kegljišču po tolikih uspehih?

»Lahko bi rekli normalno. Normalno treniramo, imamo svoja krožkovna tekinovanja, vendar pa je vsa naša pozornost v zadnjem času posvečena izgradnji avtomatskega kegljišča. Potrebujemo posojilo. Upam, da ga bomo dobili, saj nam vračanje spletne ne more delati nikakršnih preglavic.«

P. Colnar

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnila: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0.40 N din — Inozemstvo 40.00 N din — Mali oglasi beseda 0.6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.